

*Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 0050.82.2023
Burmistrza Miasta Nowy Targ
z dnia 13 lipca 2023 r.*

M I A S T O
NOWY TARG

**POLITYKA SENIORALNA
MIASTA NOWY TARG NA LATA
2022-2027**

1	WSTĘP.....	3
2	OPIS MIASTA NOWY TARG	4
2.1	Opis miasta	4
2.2	Opis zasobów instytucjonalnych kierowanych do seniorów	7
3	CHARAKTERYSTYKA SENIORA.....	25
3.1	Jaki jest SENIOR.....	25
3.2	Potrzeby SENIORA	31
3.3	Specyfika funkcjonowania SENIORA	35
3.4	Wnioski dotyczące kluczowych czynników istotnych dla seniora	40
4	ANALIZA SYTUACJI SENIORÓW	41
4.1	Analiza SWOT	43
5	MODEL POLITYKI	51
5.1	Cele polityki senioralnej	55
5.2	REALIZACJA POLITYKI SENIORALNEJ	56
6	PLAN DZIAŁAŃ	56

1. WSTĘP

Społeczność Nowego Targu zmieniła się na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat. Jest coraz więcej osób starszych i w stosunku do poprzednich lat obecni seniorzy chcą aktywnie uczestniczyć w życiu miasta.

Wykorzystanie entuzjazmu i doświadczenia Seniorów jest wyzwaniem dla władz samorządowych, sektora prywatnego oraz organizacji pozarządowych i partnerów społecznych, którzy realizują zadania i inicjatywy kształtujące warunki godnego i zdrowego starzenia się.

Głównym celem polityki senioralnej w Nowym Targu jest wspieranie Seniorów i zapewnienie im możliwości zdrowego stylu życia oraz prowadzenia w dalszym ciągu samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia, nawet przy pewnych ograniczeniach funkcjonalnych.

Założenia choć mają charakter ramowy, stanowią konkretny zestaw koniecznych działań w obszarze polityki senioralnej, który jest kierowany do szerokiego grona odbiorców. Polityka senioralna jest adresowana do społeczeństwa, które ze względu na swoje kompetencje i potencjał, stanowi kluczowy element w procesie budowania i rozwoju polityki aktywnego i zdrowego starzenia się. Tak zdefiniowani adresaci działań polityki senioralnej będą stanowić o skuteczności realizacji głównego celu polityki senioralnej.

Polityka Senioralna Miasta Nowy Targ opracowana w ramach projektu Fundacji Miejsc i Ludzi Aktywnych pt. „Rady seniorów - narzędziem dialogu i aktywności obywatelskiej” w ramach Programu „Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Prace nad niniejszym dokumentem rozpoczęła Nowotarska Rada Seniorów - II kadencji 2018-2022 pod Przewodnictwem Pana Marka Bochowca, zaś zakończenie prac nastąpiło przez Nowotarską Radę Seniorów - III kadencji 2022-2025 na czele z Przewodniczącą Panią Elżbietą Łabuz.

2. OPIS MIASTA NOWY TARG

2.1 OPIS MIASTA

Krótką historia i opis miasta.

Powstanie Nowego Targu datuje się na rok 1346 rok. Powstało u zbiegu rzek Białego i Czarnego Dunajca, jest to miasto królewskie, którego patronką jest św. Katarzyna.

W XIX wieku miasto zaczęło bardzo szybko się rozwijać. Została uruchomiona linia kolejowa dzięki której przemysł na Podhalu nabrał rozpędu, a na Podhale zaczęli przyjeżdżać pierwsi turyści.

Po wojnie miasto szybko odbudowało to co zostało zniszczone przez Niemców i zaczął wyrastać przemysł obuwniczy, kuśnierski oraz odzieżowy. Nowy Targ szybko stał się centrum przemysłowym Podhala, a dzięki słynnym już jarmarkom zyskało na popularności wśród mieszkańców okolicznych wiosek, a nawet naszych południowych sąsiadów, Słowaków.

<https://www.nowytarg.pl/dane.php?cid=269>

Nowy Targ 1940 r. Narodowe Archiwum Cyfrowe

Warto też wspomnieć o nowotarskim rynku, który swój układ urbanistyczny zachował po dziś dzień i jest miejscem spotkań mieszkańców. Znajdujący się na płycie rynku ratusz został wzniesiony w 2 połowie XIX wieku po raz drugi, pierwszy ratusz został zniszczony w wyniku pożaru. Aktualnie znajduje się w nim Muzeum Podhalańskie.

Ze względu na swoje położenie Nowy Targ nastawiony jest głównie na handel i turystykę, jest głównym ośrodkiem handlowym, komunikacyjnym i przemysłowym w tym rejonie Polski.

Nowy Targ to stolica Podhala, zlokalizowana w południowej części województwa małopolskiego. Jest największym i najstarszym miastem na Podhalu, jego powierzchnia wynosi 51,07 km², a liczba ludności wynosi 31 219 (dane za 2022 r.).

Źródło: internet

Jest to miejsce oferujące mieszkańcom jak i turystom wiele atrakcji m. in. Muzeum Podhalańskie mieszczące się w Ratuszu, Muzeum Drukarstwa, Miejskie Centrum Kultury, lodowisko, basen, lotnisko sportowe, parki, trasy rowerowe oraz spacerowe, a zimą trasy biegowe. W mieście odbywa się wiele imprez muzycznych czy też sportowych. Największą miejską imprezą jest Jarmark Podhalański na który przybywają mieszkańcy miasta, okolicznych wsi i turyści z różnych rejonów Polski.

Największe atrakcje turystyczne gminy i okolic w kontekście spędzania wolnego czasu to:

- 1) Szlaki rowerowe (Velo Dunajec, Szlak rowerowy wokół Tatr).
- 2) Szlaki turystyczne i rowerowe w Gorce (szlaki Nowy Targ- Turbacz, Nowy Targ- Łapsowa Polana).
- 3) Rezerwat Przyrody Bór na Czerwonym.
- 4) Lotnisko w Nowym Targu (Aeroklub Nowy Targ).
- 5) Nowotarskie Lody Tradycyjne.
- 6) Muzeum Drukarstwa z unikatową w skali świata maszyną drukarską z 1848 roku.
- 7) Wieża Wodna na stacji kolejowej w Nowym Targu.

- 8) Infrastruktura sportowa Miejskiego Centrum Sportu i Rekreacji w Nowym Targu (hotel Gorce, Miejska Pływalnia, stadion piłkarski, Hala Lodowa).
- 9) Nowotarski Rynek z Ratuszem, Muzeum Podhalańskim i fontannami.
- 10) Zabytkowe kościoły św. Katarzyny i św. Anny.
- 11) Trasy narciarstwa biegowego (26 km tras).
- 12) Dwa wyciągi narciarskie (Długa Polana i Zadział).
- 13) Kompleks rowerowy przy ul. Sikorskiego (Miasteczko ruchu drogowego i pump truck).
- 14) Uszaty Szlak Turystyczny w rejonie Boru na Czerwonym.
- 15) Szlak Nowotarska Owca.
- 16) Dwa kompleksy termalne w Szaflarach.
- 17) Rezerwat Przyrody Skalka Rogoźnicka w Rogoźniku.
- 18) Rezerwat „Przełom Białki”.
- 19) Gajówka Mikołaja w Łopusznej.
- 20) Sanktuarium Maryjne w Ludźmierzu.

Nowy Targ to miejsce idealne do pieszych czy też rowerowych wycieczek. Aktualnie największą popularnością cieszy się „Historyczno kulturowo przyrodniczy Szlak wokół Tatr” który znajduje się po polskiej i słowackiej stronie.

*Szlak rowerowy
Velo Dunajec
w Nowym Targu*

*Szlak narciarstwa
biegowego
w „Borze
Kombinackim”*

Opieka zdrowotna i transport w mieście.

W mieście znajduje się Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II, który służy nie tylko mieszkańcom miasta, ale także całemu powiatowi.

W mieście jest wiele przychodni świadczących usługi w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia oraz prywatnie. Dla osób starszych bardzo ważne jest, aby szybko dostać się do lekarza specjalisty i na rehabilitację, ponieważ dzięki rehabilitacji seniorzy mogą szybciej wrócić do zdrowia i do aktywności.

Jeśli chodzi o komunikację to w mieście funkcjonuje Miejski Zakład Komunikacji, który świadczy usługi przewozu na terenie Nowego Targu, a także poza granice miasta. Ponadto funkcjonuje wiele prywatnych firm przewozowych, które świadczą usługi transportu głównie poza miasto, a także transport kolejowy, którym można się z łatwością dostać do różnych miejsc w Polsce.

System komunikacji z seniorami.

O tym co się dzieje w mieście seniorzy są informowani poprzez stronę internetową miasta na której znajduje się kalendarium wydarzeń, ulotki informacyjne, tablice ogłoszeń. Nowotarska Rada Seniorów we współpracy z innymi jednostkami cały czas pracuje nad tym, aby ulepszać sposób komunikacji z seniorami. Dążą do tego, aby informacje o zbliżających się wydarzeniach dotarły do każdego seniora w mieście.

2.2 OPIS ZASOBÓW INSTYTUCJONALNYCH KIEROWANYCH DO SENIORÓW

W mieście jest kilka instytucji, które są istotne dla seniorów są to miejsca w których mogą otrzymać wsparcie finansowe, zdrowotne, a także takie, które pozwolą spędzić aktywnie czas.

NOWOTARSKA RADA SENIORÓW

Nowotarska Rada Seniorów powołana uchwałą Nr XIV/119/2015 z dnia 19 października 2015 r. ma na celu służyć seniorom zamieszkałym na terenie miasta Nowy Targ poprzez reprezentowanie ich interesów i potrzeb oraz pobudzanie aktywności obywatelskiej.

Do zadań Nowotarskiej Rady Seniorów należy w szczególności:

- Współpraca z organami Gminy Miasta Nowy Targ przy rozstrzyganiu o istotnych oczekiwaniach i potrzebach osób starszych.
- Zgłaszanie uwag i wniosków do projektów aktów prawa miejscowego dotyczących bezpośrednio osób starszych oraz aktów dotyczących ogółu społeczności w zakresie jaki to prawo może mieć wpływ na funkcjonowanie osób starszych.
- Konsultowanie i ustalanie priorytetów w kierunkach polityk i zadań realizowanych na rzecz seniorów.
- Wydawanie opinii i formułowanie wniosków w sprawach dotyczących seniorów.
- Współpraca z organizacjami społecznymi i instytucjami, działającymi na rzecz seniorów.
- Budowanie pozytywnego wizerunku seniorów oraz dążenie do odtworzenia i umocnienia międzypokoleniowych więzi społecznych.
- Podejmowanie działań mających na celu wykorzystywanie potencjału i wolnego czasu seniorów na rzecz inicjatyw środowiskowych.
- Upowszechnianie wiedzy o potrzebach, uprawnieniach i możliwościach seniorów, promowanie wiedzy obywatelskiej i zaangażowania obywatelskiego nad osobami starszymi.
- Inicjowanie działań na rzecz samopomocy i działań wolontariackich w środowisku lokalnym.
- Promowanie współpracy z samorządem lokalnym, a organizacjami i instytucjami społecznymi działającymi na terenie Gminy Miasto Nowy Targ oraz wymiana doświadczeń z Radami Seniorów na terenie kraju.

Posiedzenia Rady odbywają się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. Nowotarska Rada Seniorów dba o to, aby seniorzy w mieście czuli się dobrze, podejmuje działania, aby miasto było przyjazne seniorom.

Fot. Zbigniew Krauzowicz Zibi

**Kadencja
2016-2018**

Kadencja 2018-2022

**Kadencja
2022-2025**

„Chcemy oddać osobom starszym głos w ich sprawach”

STOWARZYSZENIE UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU

Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku powstał 20 listopada 2007 roku. Głównym celem działalności Wieku jest edukacja i aktywizacja osób starszych 55+, będących na emeryturze lub rencie. Został stworzony po to, aby aktualizować i pogłębiać wiedzę intelektualną, realizować swoje marzenia, poznawać nowe osoby w podobnym wieku.

Główną ideą Stowarzyszenia UTW jest przeciwdziałanie osamotnieniu, zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz przekazywanie wiedzy. Pozwala on wyrównać szanse między pokoleniami, buduje należyłą i godną pozycję seniora w społeczeństwie, daje możliwość zasięgnięcia mądrości i doświadczenia innych osób.

Celem Stowarzyszenia jest:

- Prowadzenie edukacji w różnych dziedzinach nauk, a w szczególności w zakresie medycyny, profilaktyki zdrowia, nauk humanistycznych, kultury i sztuki, nauk społecznych i ekonomicznych, a także nauk o ziemi i wszechświecie.
- Aktywizacja społeczna osób starszych poprzez uczestnictwo w różnych formach życia społecznego, propagowanie zasad kulturalnego współżycia społecznego.
- Prowadzenie i popieranie różnorodnych form aktywności intelektualnej, psychicznej i fizycznej adekwatnie do wieku, stopnia sprawności i zainteresowania członków Stowarzyszenia.
- Podejmowanie działań zmierzających do utrzymania, nawiązania i zacieśniania więzi i kontaktów osobistych między mieszkańcami regionu, a szczególnie pomiędzy osobami starszymi i młodym pokoleniem.
- Inspirowanie wszelkich działań na rzecz środowiska ludzi starszych, w tym również osób niepełnosprawnych, bezrobotnych i chorych.
- Upowszechnianie wiedzy o mieście Nowy Targ i powiecie nowotarskim, w szczególności poprzez prezentowanie dorobku kulturalno-społecznego, walorów turystycznych oraz organizowanie spotkań ze znanymi osobami zasłużonymi dla powiatu nowotarskiego.
- Przekazywane przez członków Stowarzyszenia nabytych życiowych i zawodowych doświadczeń, młodzieży i innym grupom społecznym potrzebującym wsparcia; współpraca międzypokoleniowa.

<https://utw.nowytarg.pl/galeria/nggallery/galeria/wyklad-prokurator-anety-hladki-07-04-2022>

KLUB SENIOR +

Ośrodek wsparcia dla Seniorów funkcjonuje na podstawie Uchwały nr XIV/153/2019 Rady Miasta Nowy Targ z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie utworzenia na terenie Gminy Miasta Nowy Targ Ośrodka Wsparcia pod nazwą Klub Senior+.

Głównym celem Klubu jest aktywizacja społeczna, integracja, włączanie społeczne osób starszych do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego przez seniorów.

Uczestnikiem/uczestniczką Klubu Senior+ w Nowym Targu może zostać każdy mieszkaniec miasta Nowy Targ, który ukończył 60 lat i jest osobą nieaktywną zawodowo.

Uczestnictwo w Klubie Senior+ w Nowym Targu odbywa się na zasadach: poszanowania podmiotowości każdego Seniora, poszanowania godności, wolności i intymności uczestników; zapewnienia Seniorom poczucia bezpieczeństwa, zapewnienia otwartego dostępu do usług, promowania samorządności poprzez wybór i działalność Rady Klubu; promowania potencjału i doświadczenia Seniorów; motywowania seniorów do samopomocy; animowania aktywności i rozwoju osobistego w oparciu o indywidualne potrzeby i możliwości Seniora/Seniorke; animowania integracji pomiędzy Seniorami, a środowiskiem lokalnym; promowania wolontariatu międzypokoleniowego. Przyjęcie do Klubu wymaga złożenia deklaracji uczestnictwa wraz z wymaganymi załącznikami.

Klub dysponuje 30 miejscami i jest czynny od poniedziałku do piątku od 8⁰⁰ - 16⁰⁰

Siedziba klubu znajduje się przy Al. Tysiąclecia 42 w Nowym Targu.

<https://www.facebook.com/pages/category/Community-Organization/Klub-Senior-Nowy-Targ-103871904961810/>

POLSKI ZWIĄZEK EMERYTÓW, RENCISTÓW I INWALIDÓW **ODDZIAŁ NOWY TARG**

Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów jest organizacją pozarządową, dobrowolną, samodzielną, neutralną pod względem politycznym, wyznaniowym, etnicznym i rasowym. Działalność Stowarzyszenia jest oparta przede wszystkim na pracy społecznej ogółu jego członków.

Członkiem Związku może być osoba pełnoletnia mająca prawo do pobierania emerytury lub renty/krajowej lub zagranicznej/, albo uznana przez właściwy organ za osobę niepełnosprawną.

Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów zrzesza emerytów i rencistów w celu:

- poprawiania ich warunków socjalno-bytowych oraz uczestniczenia w życiu społecznym przez współdziałanie z organami władzy i administracji publicznej, samorządowej, ze związkami zawodowymi oraz innymi organizacjami społecznymi, gospodarczymi i spółdzielczymi,
- integrowania i aktywizowania emerytów i rencistów poprzez organizowanie różnych form życia kulturalnego, artystycznego, sportowego i turystycznego,
- reprezentowania ich interesów wobec organów władzy i administracji publicznej, samorządowej oraz popularyzowania ich problemów wśród społeczeństwa.

Dla osiągnięcia swych celów Związek:

- prowadzi działalność charytatywną i udziela pomocy członkom Związku w sprawach socjalno-bytowych,
- podejmuje różnorodne działania służące uzyskiwaniu środków finansowych na realizację zadań statutowych w tym może otrzymywać dotacje, darowizny, zapisy, subsydia i subwencje,
- organizuje wszelkie formy rehabilitacji psychologicznej, medycznej, społecznej i zawodowej,
- prowadzi działania profilaktyczne z zakresu zdrowia,
- prowadzi działania z zakresu wypoczynku i turystyki,
- organizuje i prowadzi zajęcia edukacyjne i zespoły artystyczne,
- organizuje lub uczestniczy w przeglądach prezentujących twórczość artystyczną członków Związku
- wykorzystuje wszelkie dostępne środki i formy informowania społeczeństwa o problemach emerytów i rencistów.

Oddział Rejonowy PZERiI w Nowym Targu w ramach ogłaszanych konkursów, pozyskuje środki na realizację zadań publicznych mających na celu aktywizację ruchową osób starszych, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu a także zmierzające do utrzymania życiowej samodzielności. Ponadto realizacja tych zadań publicznych poprawia stan psychiczny osób biorących udział w zajęciach i zmniejsza poczucie izolacji.

Związek współpracuje z Nowotarską Radą Seniorów, z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Chórem „Srebrne Nuty”. Członkowie Związku biorą udział w spotkaniach Małopolskiej Sieci Rad Seniorów i Ogólnopolskiego Porozumienia Rad Seniorów. Istotnym jest fakt, że cztery osoby z nowotarskiego Oddziału są członkami Ogólnopolskiego Parlamentu Seniorów.

Na wszystkich spotkaniach poruszane są problemy emerytów i rencistów.

STOWARZYSZENIE „CHÓR SREBRNE NUTY”

Mottem chóru „Srebrne Nuty” jest:

„Nie siedź w domu, śpiewaj z nami”.

Założycielką i prezeską działającego najpierw w ramach Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku chóru była Kazimiera Luberda, a nauczycielem i dyrygentem był Pan Piotr Burcan. Muzyk, Kawaler Orderu Uśmiechu, nauczyciel i wychowawca wraz z żoną prowadzi Pracownię Muzyczną „Triolki” w Rabce Zdroju.

Głównym założeniem stowarzyszenia jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom alienacji społecznej poprzez wspólny śpiew, spotkania i udział w warsztatach muzycznych. Wspólne śpiewanie korzystnie wpływa na kondycję psychofizyczną, pobudza pracę mózgu, płuc, usprawnia pamięć i koncentrację.

Chór „Srebrne Nuty” pracuje pod kierownictwem Prezes Marii Szewczyk, nauczycielem muzycznym i dyrygentem od 2023 roku jest Pan Zbigniew Huptys. Chór jest 25 osobową grupą Seniorów, którzy mają zamiłowanie do muzyki i śpiewu.

Chór wielokrotnie występował na różnych uroczystościach lokalnych: Dzień Matki, Jarmark Podhalański, 11 Listopada, Dzień Seniora, Kolędowanie.

STOWARZYSZENIE PODHALAŃSKIE AMAZONKI

Stowarzyszenie opiera swoją działalność na ustalonym, założycielskim statucie.

*Wygrałyśmy z rakiem,
bo trzymamy się razem!*

Podstawowymi celami Stowarzyszenia są działania na rzecz:

- kobiet przed, w trakcie i po leczeniu,
- edukacji prozdrowotnej w ramach profilaktyki.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez zadania publiczne w zakresie:

- ochrony i promocji zdrowia,
- działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- promocji i organizacji wolontariatu,
- organizacji grup wsparcia i samopomocy,
- organizacji akcji charytatywnych,
- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- organizowania rehabilitacji leczniczej,
- organizowania szkoleń, wykładów i spotkań z profesjonalistami na temat zapobiegania i zwalczania choroby nowotworowej,
- organizacji warsztatów terapii psychologicznej,
- działań rehabilitacyjnych w sferze kulturalno-artystyczno-sportowo-turystycznej,
- poprawy optymalnych warunków do życia w społeczeństwie poprzez rehabilitację i terapię,
- zaznajamiania społeczeństwa z problematyką wczesnego wykrywania raka piersi, leczenia i rehabilitacji,
- redagowania i wydawania materiałów edukacyjnych, broszur, poradników, plakatów,
- integracji społecznej, tj. udzielania pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych w podniesieniu kwalifikacji zawodowych.

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=2641174959247500&set=t.100008803873285>

POLSKI KOMITET POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej jest dobrowolne i bezinteresowne niesienie różnorodnych form pomocy osobom i rodzinom, które z różnych przyczyn niezdolne są do rozwiązywania swych życiowych problemów, w szczególności ludziom starszym, niepełnosprawnym, chorym, samotnym, zagrożonym demoralizacją, rodzinom pozbawionym środków do życia, ubogim i bezradnym.

PKPS realizuje cele szczegółowe poprzez:

- Organizowanie usług opiekuńczych.
- Organizowanie i prowadzenie dożywiania.
- Organizowanie różnorodnych form wypoczynku.
- Udzielanie różnorodnej pomocy głównie rzeczowej, finansowej w miarę posiadanych środków i możliwości.
- Poradnictwo prawne i pomoc prawną.
- Świadczenie pomocy postpenitencjarnej.
- Współpracę i współdziałanie z innymi organizacjami społecznymi.
- Świadczenie pomocy osobom bezdomnym i bezrobotnym w miarę posiadanych środków.
- Świadczenie pomocy bezrobotnym w zakresie poradnictwa zawodowego, przekwalifikowania zawodowego, przeszkolenia i zatrudnienia.
- Prowadzenie działalności edukacyjno-szkoleniowej.
- Świadczenie pomocy niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji leczniczej, społecznej i zawodowej oraz pomocy w zakresie zatrudnienia.
- Udzielania pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych i ekologicznych oraz świadczenie pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych i komunikacyjnych.
- Prowadzenie świetlic i placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- Prowadzenie całodziennych i popołudniowych klubów seniora, stołówek, jadłodajni, noclegowni, zakładów leczniczo-opiekuńczych, zakładów leczniczo-pielęgnacyjnych, Domów Pomocy Społecznej, środowiskowych domów samopomocy i innych placówek.
- Przeciwdziałanie patologiom społecznym, alkoholizmowi, narkomanii itp. oraz łagodzenie ich skutków.

STOWARZYSZENIE „AKTYWNY SENIOR”

Głównym celem stowarzyszenia jest zwiększenie aktywności Seniorów w swoich lokalnych środowiskach poprzez różnorodne formy działania.

Motto działalności brzmi:

**„*MIASTO DLA SENIORÓW, SENIORZY DLA MIASTA,
ZMIEŃ SWÓJ STYL NA AKTYWNY*”**

Jest to zaproszenie dla tych wszystkich, którzy chcieliby wspólnie spędzać czas rozwijając swoje talenty, a tym samym dzielić się radością z osiągniętych wspólnie sukcesów.

Działamy Wspólnie

To także zaproszenie również dla tych Państwa, firm i instytucji, przyjaciół i sympatyków, którzy chcą pomagać najbardziej potrzebującym.

Organizacja wskazuje pomysły na aktywne spędzanie wolnego czasu oraz angażuje się w niesienie pomocy również tej materialnej. Chcą wykorzystać życiowe doświadczenie, aby stało się fundamentem kreatywnej działalności, dającej radość nie tylko seniorom, ale również wszystkim ludziom, którzy są wokół.

Cele Stowarzyszenia:

- Zwiększenie aktywności seniorów w swoich lokalnych środowiskach.
- Poszerzenie wiedzy seniorów o organizacjach pozarządowych i instytucjach rządowych i samorządowych polskich i zagranicznych.
- Dobrowolne niesienie pomocy osobom i rodzinom, które z różnych przyczyn niezdolne są do rozwiązywania swych życiowych problemów.
- Kształtowanie postaw sprzyjających bezpośredniemu uczestnictwu w działalności na rzecz osób starszych.
- Polepszenie sytuacji osób starszych w społeczności lokalnej.
- Wspieranie i propagowanie integracji międzypokoleniowej.
- Wspieranie samorządności i samoorganizacji dzieci i młodzieży oraz seniorów.
- Wspieranie i promowanie idei wolontariatu.
- Rozbudzanie świadomości i rozszerzanie wiedzy o historii i tradycji ze szczególnym uwzględnieniem wielokulturowej przeszłości regionu i kraju.
- Poszerzanie wiedzy ogólnej członków stowarzyszenia.
- Aktywizacja seniorów, dzieci i młodzieży w budowaniu wspólnej przestrzeni do realizacji pasji i talentów.
- Promowanie działalności zrzeszania osób starszych w kluby seniora i organizacje.
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin w szczególności dzieci, młodzieży, osób uzależnionych, seniorów.
- Budowanie lokalnego systemu oparcia i opieki nad osobami starszymi.
- Zmniejszenie marginalizacji społecznej wśród osób uzależnionych od alkoholu.
- Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia seniorów.
- Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

- Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.
- Aktywizowanie seniorów poprzez kształtowanie przynależności do danego miejsca czy grupy.
- Upowszechnienie wiedzy o bezpieczeństwie i ochronie życia wśród seniorów.
- Propagowanie aktywnego stylu życia wśród seniorów w oparciu o kultywowanie i upowszechnianie tradycji kulturowych.
- Organizowanie oraz przekazywanie pomocy materialnej seniorom w trudnej sytuacji finansowej.
- Aktywizacja seniorów poprzez szeroko rozumianą działalność artystyczną i hobbystyczną.
- Działanie na rzecz integracji i promocji członków Stowarzyszenia.
- Reprezentowanie interesów członków Stowarzyszenia wobec władz administracyjnych, organów samorządowych i innych instytucji i organizacji oraz współpraca z nimi.

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO - SEKCJA EMERYTÓW I RENCISTÓW

Zrzesza emerytowanych nauczycieli i pracowników Oświaty w liczbie 60 osób. Siedzibą związku jest „Dom Nauczyciela” przy ul. Królowej Jadwigi 1 w Nowym Targu. Związek działa od 1905 roku, służy wiedzą i udziela pomocy w postaci zapomóg losowych oraz zasiłków statutowych.

**ZWIĄZEK
NAUCZYCIELSTWA
POLSKIEGO**

Odwiedzamy i pomagamy chorym i niepełnosprawnym Seniorom naszej sekcji.

Systematycznie spotykamy się z okazji: Dnia Kobiet, Dnia Matki, Dnia Edukacji Narodowej, organizujemy spotkanie opłatkowe, a w sezonie letnim wycieczki i spotkania w plenerze. Współpracujemy z macierzystymi szkołami, Komendą Policji w Nowym Targu oraz innymi Organizacjami Senioralnymi działającymi na terenie Gminy Miasta Nowy Targ.

STOWARZYSZENIE EMERYTÓW I RENCISTÓW POLICYJNYCH

Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych byłych funkcjonariuszy resortu spraw wewnętrznych posiadających ustanowione prawo do emerytury lub renty na podstawie obowiązującej ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym, a także innych osób fizycznych i prawnych.

Celem Stowarzyszenia jest:

- Integrowanie członków Stowarzyszenia oraz ich rodzin.
- Organizowanie i promocja życia kulturalnego, wypoczynku, sportu i rekreacji.
- Uczestniczenie w życiu społecznym i publicznym.
- Reprezentowanie interesów zbiorowych swoich członków wobec organów władzy publicznej.
- Ochrona interesów członków Stowarzyszenia w zakresie przysługujących im uprawnień oraz świadczeń emerytalno-rentowych, socjalno-bytowych, zdrowotnych i kulturalnych, z także sprawowanie związanej z tym kontroli społecznej.
- Kształtowanie patriotyzmu, wierności Ojczyźnie i Narodów, a także pielęgnowanie pozytywnych doświadczeń historii i tradycji zawodowych.

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje pomoc w formie pieniężnej i niepieniężnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej
w Nowym Targu

Świadczenia pieniężne:

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego.

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. (np. na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego). W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.

Świadczenia niepieniężne:

Świadczenia niepieniężne są przyznawane bez względu na uzyskiwany dochód.

Umieszczenie w domu pomocy społecznej - przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ośrodek wydaje decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i naliczeniu odpłatności w domach pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane osobie w rodzinie, gdy najbliższe osoby nie są w stanie takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze są świadczone przez Sekcję Usług Opiekuńczych działającą w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności. Praca socjalna polega w szczególności na: motywowaniu do poszukiwania zatrudnienia, udzielaniu pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, współpracy z kuratorem sprawującym nadzór w rodzinie, motywowaniu do kontynuowania leczenia, edukacji w zakresie problemu uzależnienia oraz motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego, motywowaniu do utrzymywania abstynencji, współpracy z pedagogami szkolnymi, podejmowaniu działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielaniu pomocy w zakresie procedury ubiegania się o uzyskanie stopnia niepełnosprawności, współpracy z pracownikami socjalnymi z innych instytucji oraz współpracy z instytucjami na rzecz udzielenia pomocy i wsparcia rodzinie (Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, służba zdrowia, Urząd Miasta, Policja, Sąd Rejonowy, organizacje pozarządowe), udzielaniu pomocy w uzyskaniu świadczeń rodzinnych i inne.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Miejska Biblioteka Publiczna oferuje wszystkim mieszkańcom ciekawy księgozbiór, bezpłatny dostęp do komputera, gazety i czasopisma, spotkania autorskie i akcje czytelnicze.

Biblioteka posiada specjalny dział „DUŻE LITERY”, który jest dostępny dla każdego Czytelnika Biblioteki. Aktualnie w tym dziale znajduje się tylko kilkanaście pozycji książkowych, ale w

miarę upływu czasu dział będzie powiększany o kolejne pozycje.¹ Oprócz tradycyjnej książki w formie papierowej biblioteka oferuje także darmowe e-booki.

Wypożyczalnia dla dorosłych ul. Kolejowa 23 (budynek PZU - III piętro):
poniedziałek - piątek: 9.00 - 17.00

Filia nr 1 Al. Kopernika 12 (I piętro)
poniedziałek - piątek: 9.00 - 17.00

Czytelnia ul. Kolejowa 23 (budynek PZU - II piętro):
poniedziałek - piątek: 9.00 - 17.00

Czytelnia internetowa ul. Kolejowa 23 (budynek PZU - II piętro):
poniedziałek - piątek: 9.00 - 17.00

Filia nr 2, Osiedle Niwa 9
poniedziałek - piątek: 13.00 - 17.00

PLYWALNIA MIEJSKA

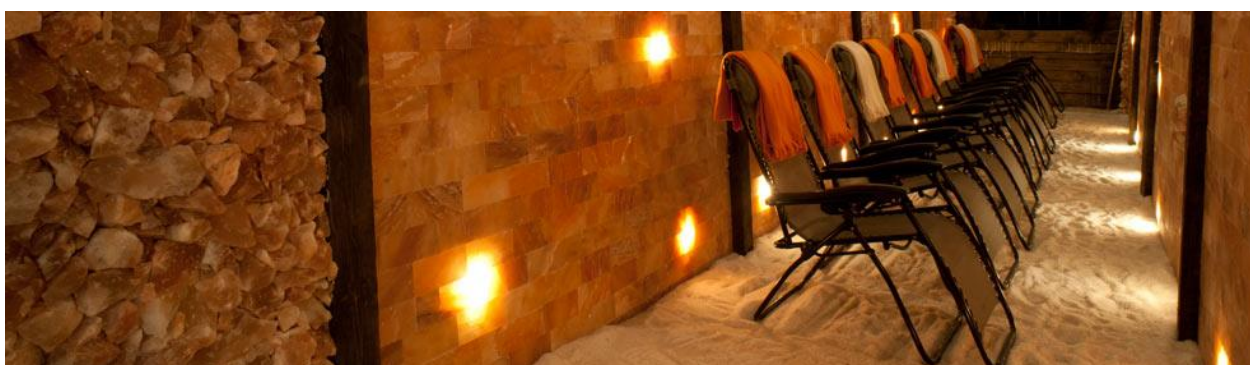
Pływalnia miejska jest położona w Nowym Targu przy Pl. Evry 4 i jest dostępna dla każdego, a w swojej ofercie oprócz basenu ma również saunę (fińska, łaźnia parowa), grotę solną czy aqua aerobic.

Pływalnia ma do dyspozycji basen sportowy, basen do nauki pływania, basen rekreacyjny, brodzik dla dzieci, zjeżdżalnię rurową oraz niecki whirlpool. Basen jest czynny przez cały tydzień.

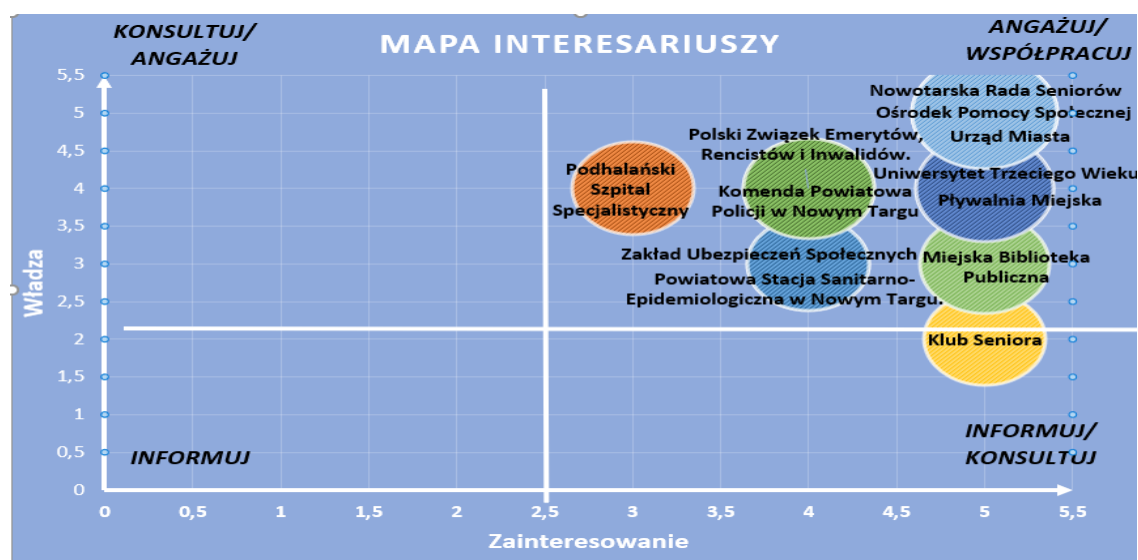
Na obiekcie odbywają się także inne zajęcia m. in. gimnastyka artystyczna, akademia tańca, jujutsu. Pływalnia jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych osób.

¹ <http://www.mbp.nowytarg.pl/index.php/oferta/duze-litera>

<https://basen.nowytarg.pl/pl/oferta/baseny>

Rysunek 1. Mapa interesariuszy działań na rzecz Seniorów

Źródło: opracowanie własne na podstawie warsztatów

Z przeprowadzonej analizy interesariuszy, której oceniano poziom zainteresowania instytucji potrzebami Seniorów oraz poziom decyzyjności instytucji w sprawach kreowania rozwiązań realizujących potrzeby Seniorów wyłoniono instytucje o wysokim zainteresowaniu potrzebami społecznymi (poprzez kierowanie i możliwość dostosowania oferty kierowanej do Seniorów).

Do takich instytucji były kierowane działania angażujące zarówno w procesie tworzenia polityki Senioralnej, jak i jej realizacji.

Wśród analizowanych instytucji były:

Nowotarska Rada Seniorów
Urząd Miasta Nowy Targ
Uniwersytet Trzeciego Wieku
Klub Seniora
Ośrodek Pomocy Społecznej
Miejska Biblioteka Publiczna
Pływalnia Miejska
Podhalański Szpital Specjalistyczny
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów.
Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Nowym Targu.
Komenda Powiatowa Policji w Nowym Targu

3. CHARAKTERYSTYKA SENIORA

3.1 JAKI JEST SENIOR

Statystyki dotyczące wieku.

Seniorzy to bardzo zróżnicowana grupa. Możemy wyróżnić seniorów aktywnych fizycznie i społecznie, samodzielnych, samotnych oraz takich którzy potrzebują zachęty, aby aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Seniorzy w mieście stanowią dosyć dużą grupę łącznie 8 068. Kobiet powyżej 60rż. jest 4 857 natomiast mężczyzn 3 211. Dla porównania dzieci do lat 18 jest 6048 w tym 2911 dziewczynek i 3 137 chłopców. Ogólna liczba mieszkańców Nowego Targu na rok 2021 wynosi 31 508.

Dane na dzień 7 czerwca 2021 r.

Dane na dzień 7 czerwca 2021 r.

Największym problemem naszego społeczeństwa jest starzenie się. W naszym kraju od dłuższego czasu obserwujemy negatywne tendencje demograficzne. Wpływ na to ma wydłużenie się trwania życia, niski poziom dzietności, a także emigracja młodych osób za granicę. Średnia wieku mieszkańca Nowego Targu wynosi 41,5.

Według danych Urzędu Stanu Cywilnego i Spraw Obywatelskich w Nowym Targu w 2020 roku urodziło się 296 dzieci, a zmarło 365 osób.

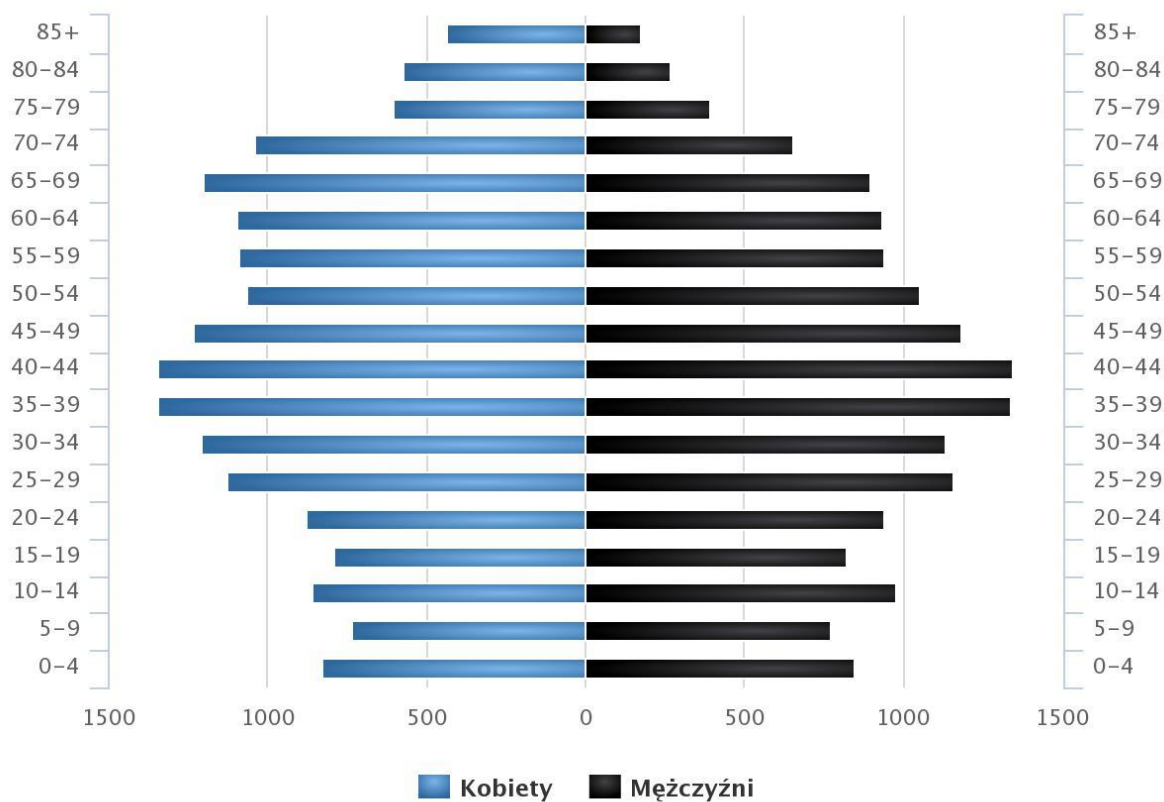
ROK	URODZENIA		ZGONY	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
2016	160	163	133	164
2017	159	164	149	142

2018	164	166	144	163
2019	130	154	147	170
2020	157	139	171	194
2021	118	147	195	188
2022	118	109	156	153

<https://www.nowytarg.pl/dane.php?cid=462>

Piramida wieku mieszkańców Nowego Targu, 2020

(Źródło: GUS)

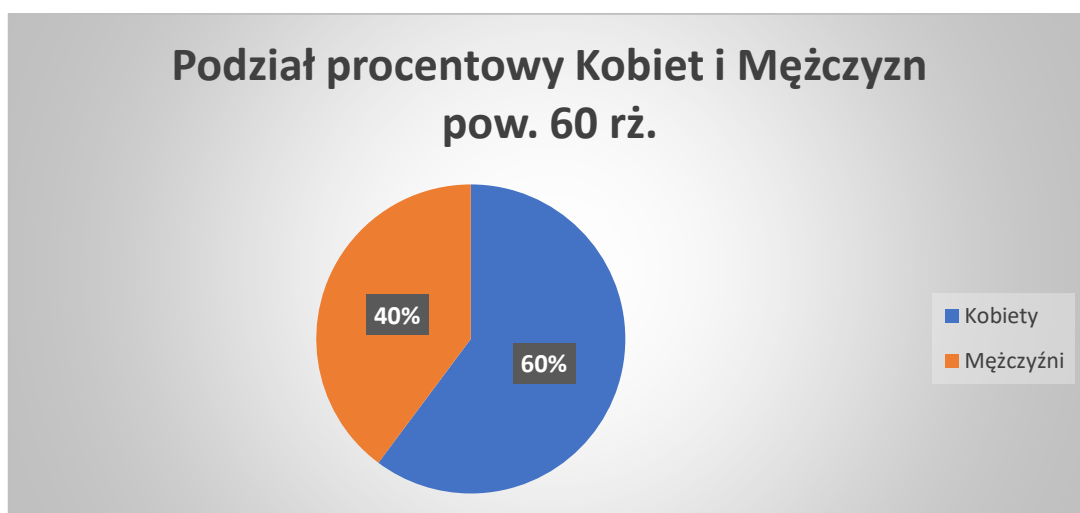

www.polskawliczbach.pl

Charakterystyka Seniora

Podział według płci

Zdecydowaną większość, jeśli chodzi o seniorów stanowią kobiety jest ich 4 857 natomiast mężczyzn jest 3 211.

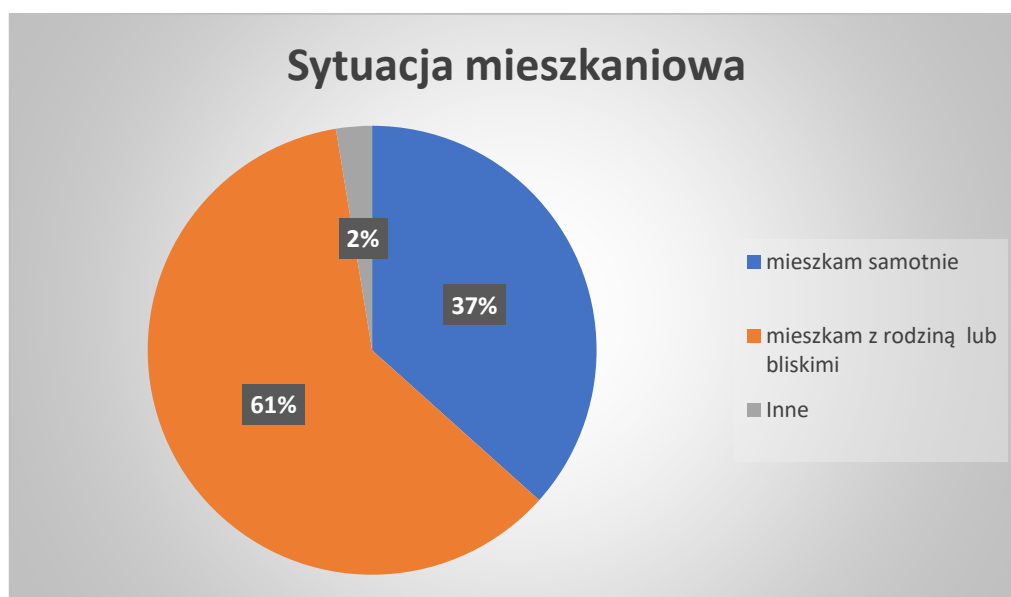
Aktywność zawodowa

Zdecydowana większość badanych osób to osoby przebywające na emeryturze lub rencie jedynie niewielka ilość to osoby pracujące.

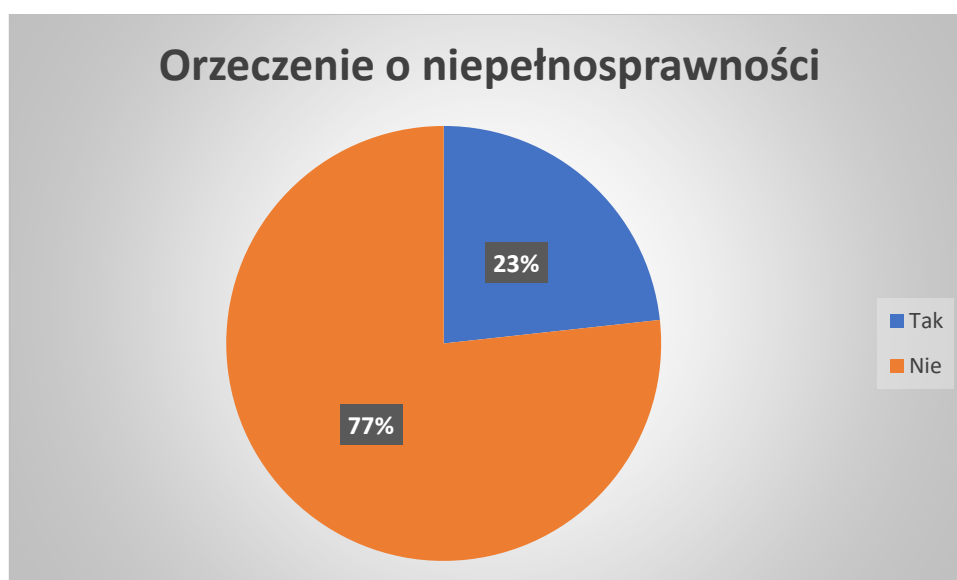
Sytuacja mieszkaniowa

Jeśli chodzi o sytuację mieszkaniową to tutaj mamy przewagę osób mieszkających z rodziną lub bliskimi jednak jest też spora część osób mieszkająca samotnie.

Orzeczenie o niepełnosprawności

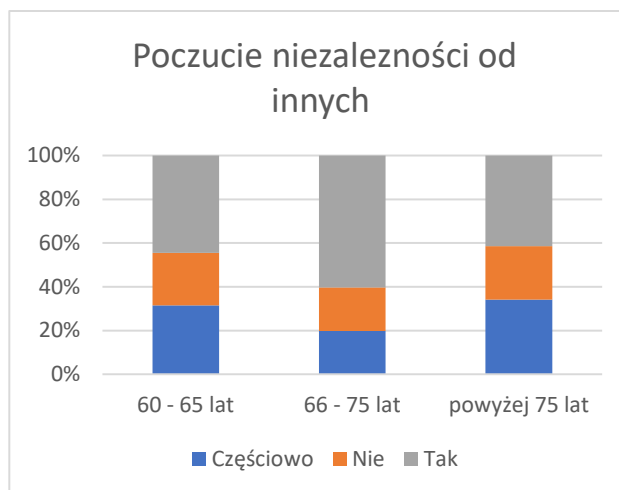
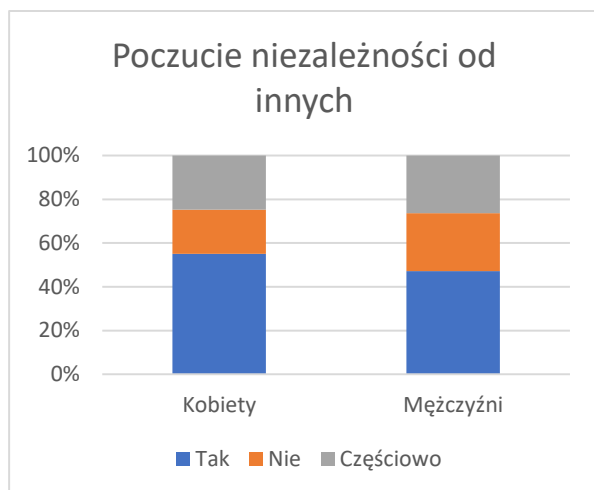
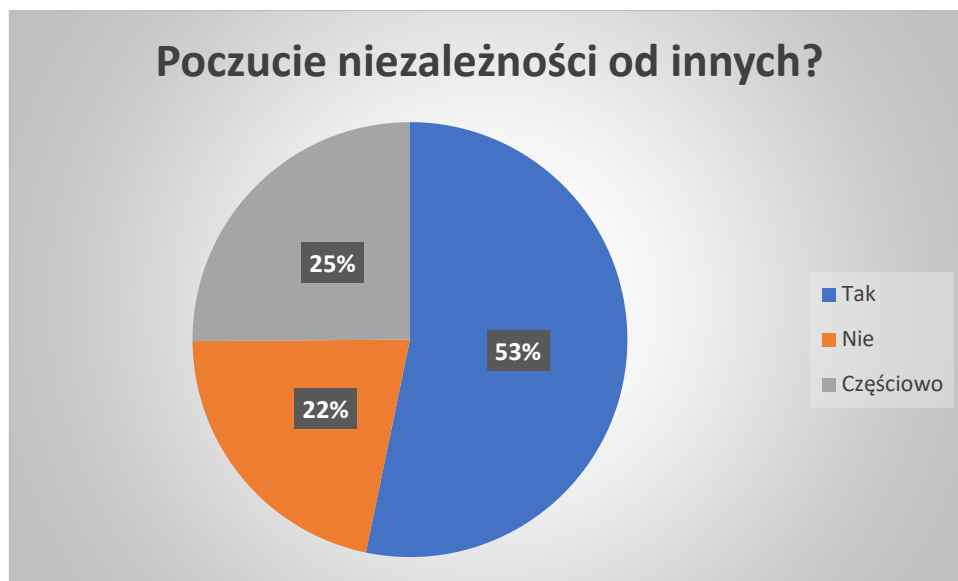
Kolejnym punktem jest posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności według przeprowadzonych badań znaczna większość seniorów nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności, jednak nie możemy zapominać o tych, którzy taki stopień posiadają, mimo że jest to niewielka grupa to dla nich musimy się postarać, aby miasto było przyjazne nie tylko dla sprawnych osób, ale także dla osób, które posiadają ograniczenia.

Poczucie niezależności od innych

Seniorzy w Nowym Targu są osobami niezależnymi od innych przynajmniej na to wskazuje ankieta jednak są też osoby w sporej części zależne najczęściej od swoich bliskich. Tutaj nasuwa nam się pytanie, dlaczego tak jest? I czy to kobiety potrzebują bardziej pomocy czy mężczyźni?

W jakim wieku najczęściej potrzebujemy pomocy? W ankiecie podzielono odpowiedzi na podział kobiety/mężczyźni oraz na kategorie wiekową.

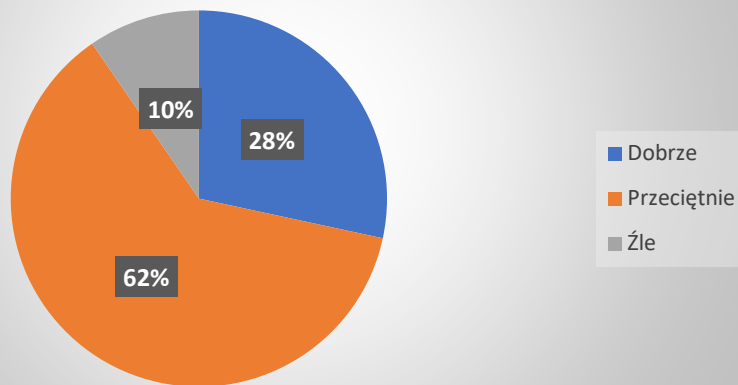

Jak pokazują nam wykresy to kobiety bardziej czują się zależne od innych jednak jest ich nieznacznie więcej od mężczyzn. Patrząc na kategorię wiekową widzimy, że osoby potrzebujące większego wsparcia innych osób są w przedziale wiekowym 66-75 lat.

Stan zdrowia

Na to pytanie zdecydowana większość osób odpowiedziała „Przeciętnie”. Co przez to rozumieć? Zapewne są to osoby, które nie mają większych problemów ze zdrowiem jednak nie czują się na tyle dobrze, aby z całą pewnością wybrać odpowiedź „Dobrze”. Jednak są osoby w naszym mieście, które czują się źle jest to wydawało by się niewielki procent jednak przy ilości badanych osób, czyli 232 jest to dość sporo osób.

Jak ocenia Pan/-i swój aktualny stan zdrowia?

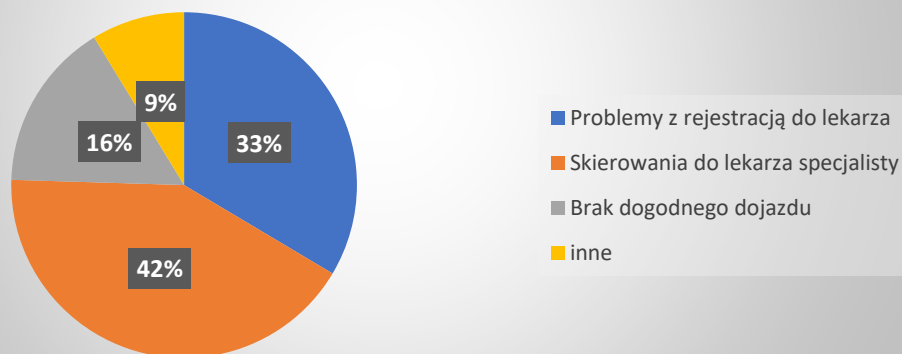

3.2 POTRZEBY SENIORA

Usługi zdrowotne

Jak widać na diagramie poniżej największym problemem jest dostanie się do lekarza specjalisty. Seniorzy bardzo potrzebują, aby polepszył się dostęp do opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji, która jest bardzo ważna, aby móc szybciej wrócić do pełnej sprawności po przebytych zabiegach.

Co w dostępie do usług zdrowotnych stanowi dla Pani/Pana największy problem?

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
Długie terminy oczekiwania do lekarza specjalisty. Bardzo długie oczekiwanie na zabiegi rehabilitacyjne.	11
Nie mam problemów.	8
Kolejki, brak konkretnej wiadomości, ciągle szukać.	3
Brak oferty zdrowotnej która by popatrzyła na wszystkie choroby jako całość. Obecnie każdy tylko w swojej dziedzinie które nierzadko się wykluczają w sposobach leczenia.	1
Brak połączenia Miejskiego Zakładu Komunikacji w godzinach południowych 16-19.	1
Brak specjalistów.	1
Brak dobrych lekarzy.	1
Nie można się dodzwonić.	1
Brak odpowiedniej opieki medycznej dla osób będących po leczeniu nowotworów po upływie 5 lat od zakończenia leczenia.	1
Brak działań profilaktyki zdrowia.	1

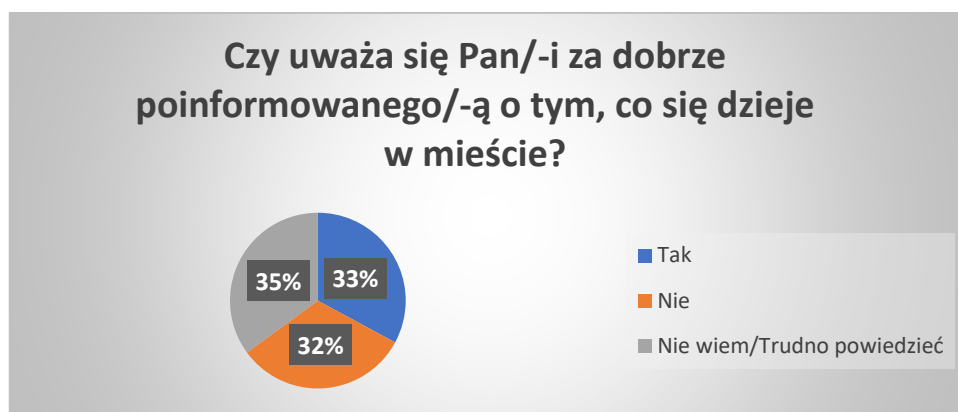
Sfery życia społecznego

Wykres poniżej wskazuje nam sfery w życiu społecznym seniora w których odczuwa największe braki. Oczywiście przeważa dostęp do lekarzy specjalistów oraz rehabilitacji, ale pojawiają się też inne tj. wsparcie dla Seniorów, propagowanie zdrowego stylu życia czy też rekreacja i aktywność ruchowa co dla osób starszych też jest ważnym elementem życia.

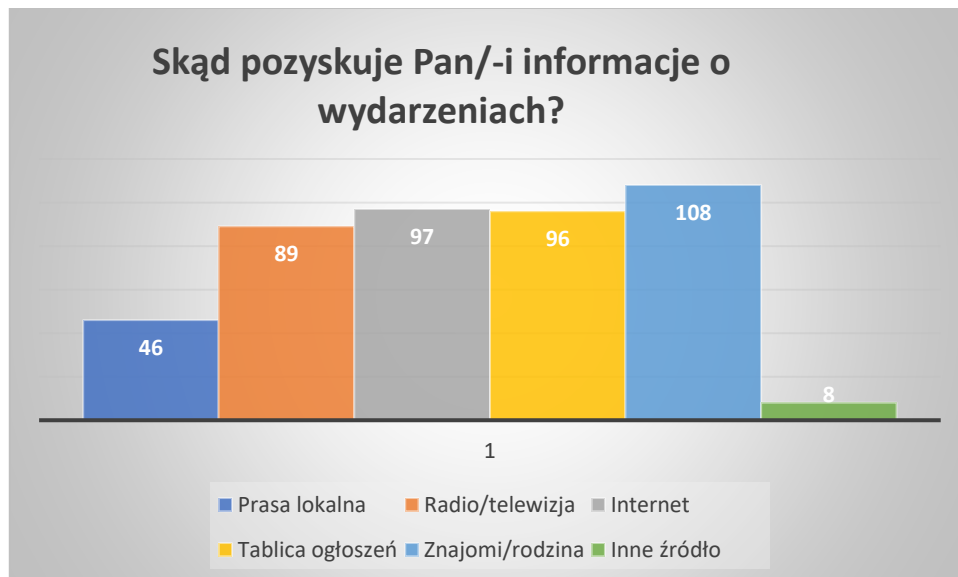

Informacja

Tutaj chodzi głównie o to czy senior czuje się dobrze poinformowany o wydarzeniach odbywających się w mieście, chodzi o wydarzenia kulturalne, ale także o akcje promujące np. zdrowie. Diagram poniżej wskazuje, że tylko 33 procent badanych uważa się za dobrze poinformowanych niestety reszta nie wie o tym co dzieje się w mieście.

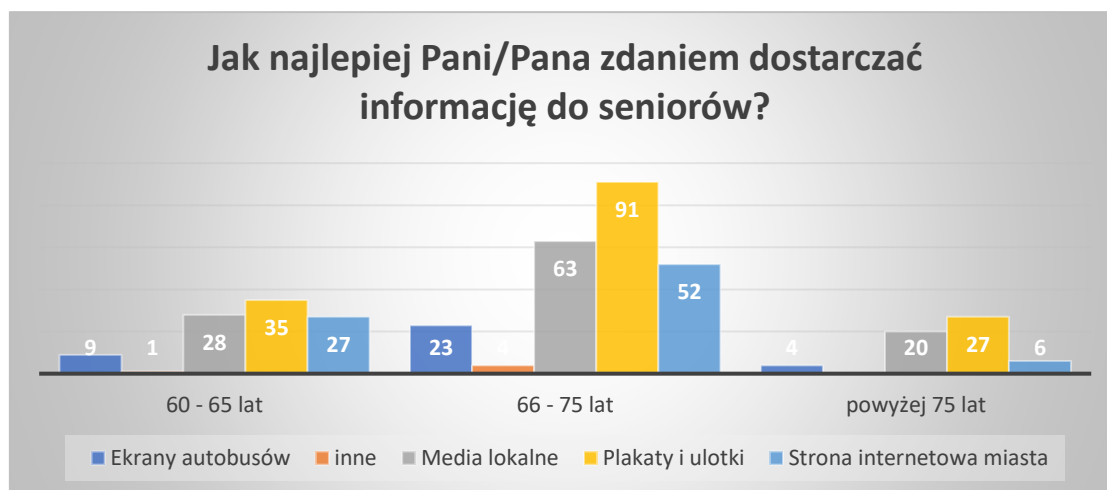
Poniżej zostanie przedstawiony wykres skąd Senior pozyskuje informacje dotyczące wydarzeń w mieście.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
Gość niedzielny	1
Ambona	1
Działalność społeczna	1
Sąsiedzi	1
Rozmowy z ciekawymi ludźmi	1

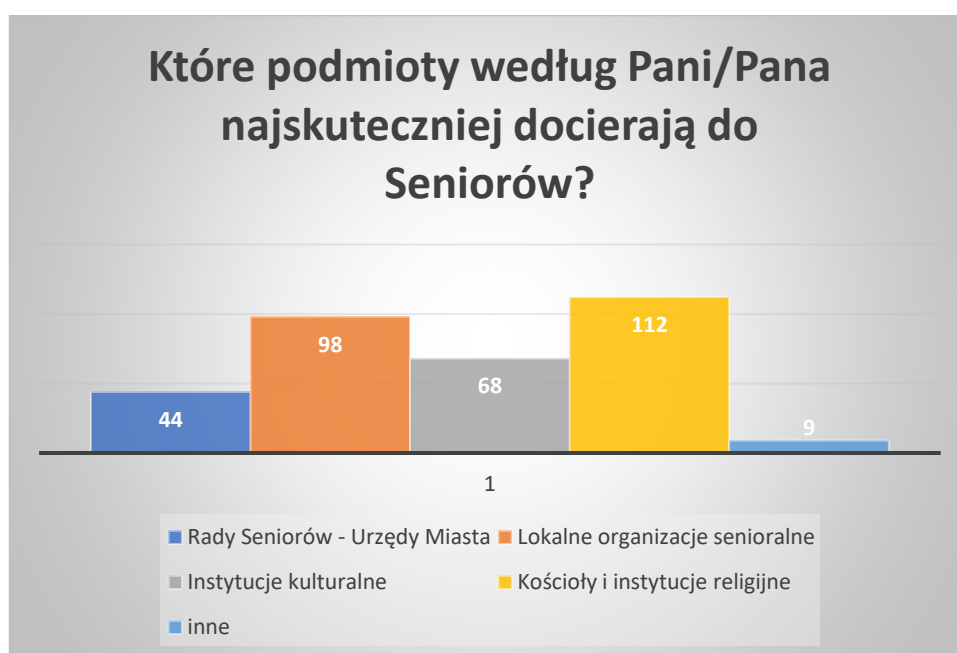
Z ww. dane wskazują, iż do seniorów najlepiej jest dotrzeć przez rodzinę, znajomych lub sąsiadów. Coraz więcej osób starszych korzysta z Internetu dzięki czemu seniorzy mogą być na bieżąco z tym co dzieje się w mieście, jednak trzeba pamiętać o seniorach, dla których komputer i Internet jest czymś z czego nie chcą lub nie mogą korzystać, dlatego ważne jest, aby wieszać plakaty w widocznych miejscach np. przystanek autobusowy lub blisko sklepów.

Jak według seniorów dostarczać do nich informacje

Tutaj mamy przedstawiony wykres z podziałem na wiek seniorów jak wg. nich powinna być dostarczana im informacja. Jak widać w każdej kategorii wiekowej największą ilość głosów zdobyły plakaty i ulotki dlatego trzeba bardziej zadbać o to, żeby były one bardziej widoczne dla wszystkich seniorów.

Podmioty najskuteczniej docierające do seniora

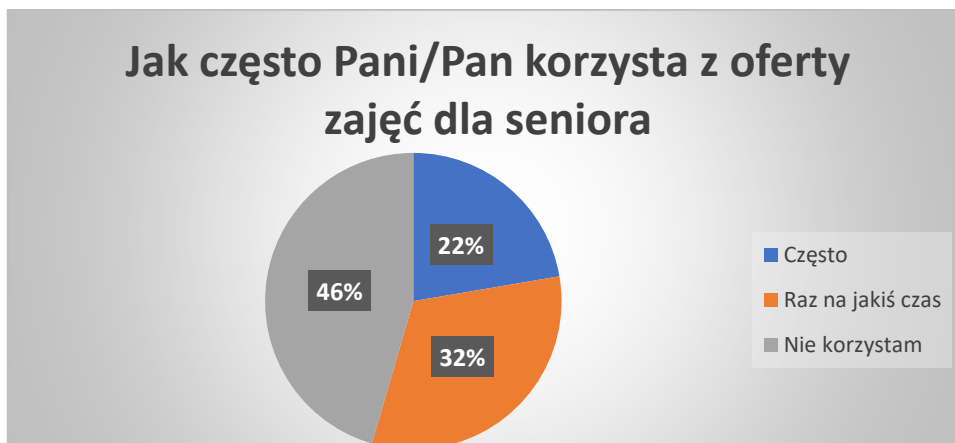
Podmiot, który najbardziej dociera do seniorów to kościoły i instytucje religijne. Dla wielu seniorów jest to niekiedy jedyne źródło do czerpania informacji, dlatego warto podjąć współpracę z instytucjami kościelnymi w celu przekazywania seniorom informacji.

3.3 SPECYFIKA FUNKCJONOWANIA SENIORA

Kolejny punkt dotyczy z jakich usług korzystają seniorzy, ale też z czego chcieli by skorzystać. W mieście mamy seniorów, którzy angażują się społecznie, biorą udział w zajęciach organizowanych dla seniorów, ale są też seniorzy, którzy chcieli by skorzystać, ale np. nie wiedzą o istnieniu danej grupy bądź są przekonani, że jest to grupa zamknięta tylko dla wybranych osób.

Korzystanie z zajęć

Pierwszy przedstawiony diagram pokaże nam czy seniorzy korzystają z ofert zajęć dla seniora, a jeśli nie to, dlaczego.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
Nie mam czasu.	10
Nie jestem tym zainteresowany.	8
Trudno jest skorzystać z zajęć ze względu na ograniczenie osób, które już korzystają. Nowe osoby nie mają szans. Uniwersytet Trzeciego Wieku nie chciał przyjąć z braku miejsc. O zajęciach proponowanych przez związek nic nie wiem - brak ogłoszeń.	4
Trudno powiedzieć.	4
Brak zachęty.	3
Ponieważ nic o nich nie wiem i nie wiem, gdzie ich szukać.	3
Sama organizuję zajęcia np. spaceruję dużo czytam oglądam telewizję internet.	2
Z obojętności, lenistwa.	2

Nie ma dobrej oferty dla osoby niepełnosprawnej.	2
Nie mam czasu.	1
Wolę inne towarzystwo.	1
Brak możliwości.	1
Nie lubię.	1
Nie czuję się seniorem.	1
Brak oferty dostosowanej dla mnie.	1

Większość seniorów nie korzysta z zajęć, tylko niewielka część korzysta z takich zajęć często. Odpowiedzi, dlaczego seniorzy nie korzystają są różne choć przeważa odpowiedź, że nie mają czasu.

Kryteria przy wyborze zajęć

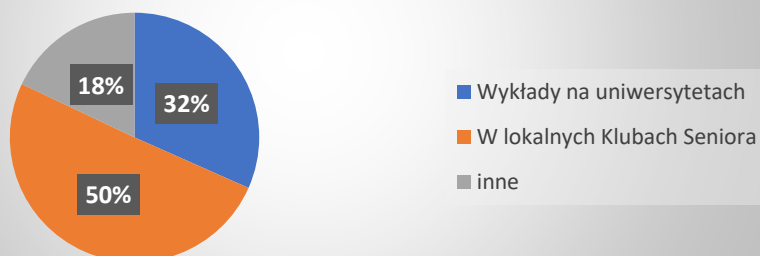

Jak widzimy najwięcej seniorów chce zagospodarować swój czas jest to ważne, aby starsi ludzie nie siedzieli zamknięci w domach, ale żeby mogli zagospodarować czas, którego na emeryturze mają bardzo dużo.

W jakich zajęciach senior chciałby uczestniczyć

Diagram poniżej przedstawia nam w jakich zajęciach seniorzy chcieli by uczestniczyć.

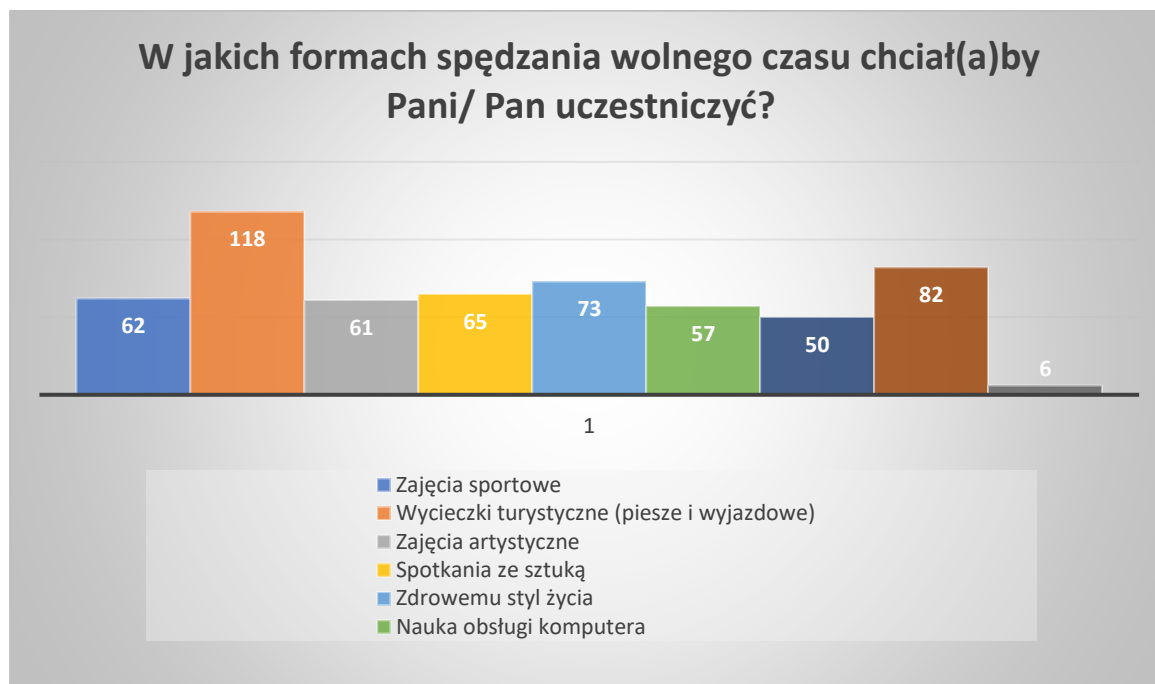
Proszę wskazać, w jakich instytucjach organizujących zajęcia edukacyjne dla seniorów chciał(a)by Pani/Pan uczestniczyć?

Odpowiedzi	Liczba odpowiedzi
Turystyka i wspólne wycieczki dostosowane do wieku.	6
Porady dla seniorów	5
W informacjach o przepisach niezbędnych dla seniorów	4
Teatry, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi	4
Nie mam takiej potrzeby	4
Zajęcia hobbystyczne, ceramika, rysunek dzierganie, szycie, plastyczne, techniczne	3
Ogólne imprezy miejskie, a nie kastowe dla seniorów.	3
Miejskie Centrum Kultury-występy, koncerty, spotkania	2
Porady z prawa niezbędne dla seniora	2
Żadne	2
Zajęcia poprawiające sprawność fizyczna	2
Dostosowane dla ludzi, którzy nie chcą przynależeć do żadnego kółka wzajemnej adoracji	1
Nie mam znajomości	1
Nie wiem	1
W związku emerytów	1
Rehabilitacja	1
Koło gospodyń	1
Zajęcia pozwalające rozwijać się intelektualnie	1
Rozwój umysłowy i fizyczny np. basen	1

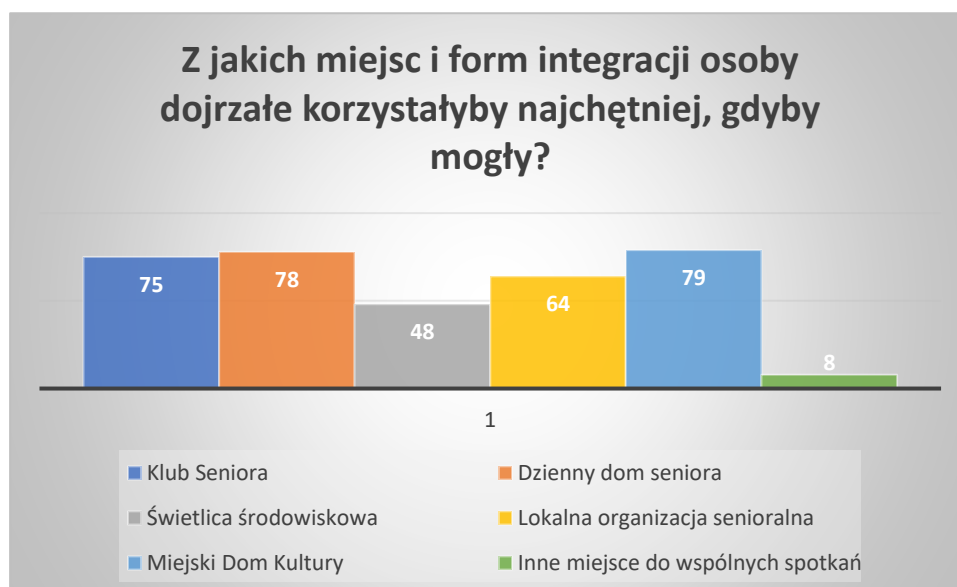
Tutaj zdecydowana większość postawiła na lokalne kluby seniora, ale dużo osób wykazało chęć skorzystania z wycieczek oraz porad dla seniorów, gdyby takie były organizowane.

Formy spędzania wolnego czasu

Ten wykres pokazał nam już kolejny raz, że seniorzy są bardzo zainteresowani wycieczkami nie tylko wyjazdowymi, ale także pieszymi. Jest to dobry znak, ponieważ widzimy, że seniorzy chcą aktywnie korzystać z zajęć.

Miejsce dla seniora

Tutaj w trzech odpowiedziach mamy bardzo podobną ilość głosów. Widzimy, że seniorzy chcą mieć miejsce, z którego mogli by korzystać i spotykać się z osobami w swoim wieku, aby porozmawiać, ale także zorganizować dla siebie jakieś zajęcia.

Czas wolny

To pytanie zostało zamieszczone w ankiecie, aby sprawdzić, jak senior organizuje sobie czas sam tzn. bez ingerencji kogoś z zewnątrz. Mamy tutaj dużą liczbę głosów oddanych na oglądanie telewizji oraz na spędzanie czasu na wolnym powietrzu. Patrząc na wszystkie oddane głosy większość seniorów deklaruje, że czas wolny spędza aktywnie.

Poniżej zostanie przedstawiona lista w jaki inny sposób senior spędza czas.

Odpowiedź	Liczba odpowiedzi
Czytam książki, czasopisma	4
Ćwiczenia, basen, aerobik	2
Robótki ręczne	2
Wycieczki piesze, wycieczki	2
Dużo chodzę po górach - Górcach	1
Stoję przy parapecie i czekam na śmierć	1
Prace domowe	1
Wyjazdy zagraniczne	1
Internet, pomoc sąsiadom	1
Jazda na rowerze	1
Opiekuję się wnukami	1
Praca w ogródku	1
W zależności od samopoczucia zdrowotnego,	1
Pracuje społecznie, śpiewam w chórze	1
Taniec, śpiew, spotkania towarzyskie	1
Teatr, muzyka, narty, gry	1

3.4 WNIOSKI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA SENIORA

Wśród Seniorów mamy aż 37% osób mieszkających samotnie. 23% stanowią osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Bardzo istotne jest takie zorganizowanie komunikacji i form działań skierowanych do Seniorów, aby dotrzeć również do ww. grup Seniorów.

Grupy wiekowe 60-65 oraz 66-75 są do siebie dość podobne. Grupą, która bardzo mocno różni się pod względem oceny własnego zdrowia oraz odsetka osób korzystających z urządzeń mobilnych i Internetu to grupa wiekowa powyżej 75 roku życia. Do niej powinna być skierowana szersza oferta prozdrowotna i dostosowane kanały komunikacji (ulotki, kontakt bezpośredni, ogłoszenia na lokalnych tablicach ogłoszeń).

Można przewidywać, że w kolejnych latach udział osób korzystających z nowych technologii wśród Seniorów będzie stale rósł (dołączenie grupy 55-59 lat do grupy Seniorów na przestrzeni najbliższych 5 lat).

Należy pamiętać, że kanał internetowy nie może być jedynym ani dominującym kanałem komunikacji z Seniorami, gdyż wykluczałby większość najstarszych Seniorów. Prawie połowa seniorów nie jest zaangażowana społecznie. Warto zaplanować działania zachęcające do aktywnego uczestniczenia w działaniach społecznych.

Za niepokojący należy uznać fakt, że 46% badanych nie korzysta z oferty skierowanej do Seniorów a 32% korzysta sporadycznie. Warto zastanowić się, jakie są powody braku uczestniczenia w zajęciach. Warto przeanalizować szerokość i dostępność oferty dla Seniorów oraz sposoby docierania do Seniorów z informacją o ofercie. Z badania wynika, że Seniorzy potrzebują przede wszystkim miejsc spotkań, wymiany doświadczeń, wypełnienia czasu. Oferta powinna być realizowana przez lokalne kluby seniora.

Weryfikując poziom osób samotnych i osób z orzeczoną niepełnosprawnością warto zbadać, czy oferta w zakresie zdrowia jest adekwatna ilościowo do potrzeb grupy Seniorów.

Problemy i oczekiwania osób starszych na podstawie rozmów oraz badań ankietowych.

Problemy:

- długie terminy oczekiwania na wizytę u lekarza specjalisty
- trudny dostęp do rehabilitacji
- brak dostępu do lokali, w których seniorzy mogliby spędzać aktywnie czas
- brak lub bardzo niskie fundusze
- samotność
- mała liczba miejsc w Klubie Senior+

- niewystarczająca informacja o ofercie kierowanej do seniorów.

Oczekiwania:

- łatwiejszy i szybszy dostęp do lekarzy i rehabilitacji
- zwiększenie dostępności imprez kulturalnych dla seniorów
- organizacja wycieczek dostosowanych do wieku
- porady dla seniorów
- porady z prawa niezbędne dla seniora
- zajęcia poprawiające sprawność fizyczną
- organizacja zajęć i programów profilaktyki prozdrowotnej
- poszerzenie usług opiekuńczych (Domów Pomocy Społecznej)
- zajęcia poprawiające kompetencje cyfrowe
- komunikacja oferty skierowanej do Seniora poprzez kanały internetowe, uzupełnione o ulotki i plakaty, tablice ogłoszeń
- komunikacja oferty poprzez kościoły, organizacje Senioralne i Radę Seniorów
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do zajęć dla Seniorów
- zwiększenie liczby ławek
- poprawa infrastruktury w zakresie toalet publicznych.

Największym problemem z jakim borykają się seniorzy jest zdecydowanie dostęp do usług zdrowotnych i rehabilitacji co widać na przedstawionych diagramach oraz wykresach. Dlatego w szczególności trzeba kłaść nacisk na to, aby zapewnić seniorom łatwiejszy i szybszy dostęp do specjalistów. Po przebytych chorobach i zabiegach dla seniora bardzo ważne jest, aby szybko zacząć rehabilitację, bo to pozwoli mu szybciej wrócić do pełnej sprawności i do aktywnego korzystania z życia.

4. ANALIZA SYTUACJI SENIORÓW

Poniższa tabela została wykonana na podstawie przeprowadzonej ankiety, spotkań oraz spaceru badawczego.

Tabela: Zakres analiz

Obszar funkcjonowania	Diagnoza	Metoda	Uwagi
ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA	TAK	ANKIETA, spotkanie partycypacyjne	Utrudniony dostęp do lekarza specjalisty oraz rehabilitacji Duża rozbieżność pomiędzy potrzebami, a ofertą Mały wpływ na zmiany w tym zakresie (placówki prywatne)

INTEGRACJA SPOŁECZNA	TAK	ANKIETA, spotkanie partycypacyjne	Za mały udział seniorów w życiu społecznym. Aspekt społeczny jest bardzo istotny przy wyborze oferty przez Seniorów. Brak znajomości osób uczestniczących może utrudniać rozpoczęcie korzystania z oferty.
EDUKACJA I KULTURA	TAK	ANKIETA, spotkanie partycypacyjne	Za mało organizowanych zajęć i wycieczek. Istotna weryfikacja dostępności oferty. Oferta jest szeroka, ale liczba miejsc może być nieadekwatna do potrzeb. Brak propozycji kulturalnych dla seniora
TRANSPORT	TAK	ANKIETA, spotkanie partycypacyjne, spacer badawczy	Brak dogodnego transportu z niektórych części miasta
ORGANIZACJA	TAK	ANKIETA, spotkanie partycypacyjne	Brak możliwości uczestniczenia w edukacji międzypokoleniowej
SPORT I REKREACJA	TAK	ANKIETA, spotkanie partycypacyjne	Potrzeba rozszerzenia oferty sportowo-rekreacyjnej
INFORMACJA	TAK	ANKIETA, spotkanie partycypacyjne	Konieczność poszerzenia i modyfikacji kanałów dotarcia do seniorów.

Źródło: Opracowanie własne

Analiza SWOT

	Zagrożenia(T)	Szanse(O)
Słabe strony (W)	Brak połączenia MZK w godzinach wieczornych 19-22 Zlikwidowane połączenia z Marchwianej Góry i Osiedla Gazdy	Uruchomienie dodatkowych dwóch kursów linii nr 4 Uruchomienie połączeń ze szpitalem i centrum miasta
Silne strony (S)	Ceny biletów	Utrzymanie na tym samym poziomie dla seniorów

PODSUMOWANIE

Usługi komunikacji miejskiej są istotnym elementem istnienia każdego miasta i podwyższania poziomu usług w tym zakresie ułatwia mieszkańcom miasta przemieszczanie się. Dotyczy to szczególnie osób starszych.

Po analizie uzyskanych wyników, można przyjąć wniosek, że udoskonalenie jakości usług transportu organizowanego przez Miejski Zakład Komunikacji Nowy Targ szczególnie należy skupić się na:

- punktualności
- częstotliwości kursowania autobusów
- dostępności połączeń umożliwiających dostanie się centrum miasta i innych ważnych miejsc jak szpital, dworzec autobusowy a przede wszystkim także dla młodzieży dostanie się bezpieczne do szkoły.

Poprawa jakości wyżej wymienionych usług jest bardzo istotna i może spowodować większe zadowolenie mieszkańców z dalszych terenów.

Inne rozwiązania

Zaleca się na terenie Miasta Nowy Targ tam, gdzie nie dociera komunikacja miejska program „Taksówka dla seniora”. Osoby po 70 roku życia, samotne, z dochodem nieprzekraczającym 300% kryterium dochodowego, dwa razy w miesiącu powinni korzystać z bezpłatnych przejazdów. Seniorzy wykorzystują je do przejazdów do lekarza, urzędu czy rodziny.

ANALIZA SWOT

Analizę SWOT przeprowadzono analizując obszary istotne dla seniorów, m.in.:

- zdrowie
- opieka
- transport
- przestrzeń publiczna
- edukacja
- aktywność sportowa
- integracja społeczna
- organizacja,
- kultura i czas wolny
- informacja,
- infrastruktura

Tabela 1. Wyniki analizy SWOT

Mocne strony	SŁABE STRONY
Transport <ul style="list-style-type: none"> Zniżki w transporcie publicznym dla osób starszych. 	Transport <ul style="list-style-type: none"> Brak systemu podróżowania środkami transportu publicznego we wszystkich obszarach miasta. Usługa indywidualnego transportu, za umiarkowaną cenę dla osób starszych w godzinach wieczornych i nocnych.
Infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> Istnienie obiektów, w których Seniorzy mogą się spotkać. Rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna. 	Infrastruktura <ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca liczba ławek. Zbyt mała liczba toalet publicznych i informacji o istniejących. Brak dostępu do lokali, w których seniorzy mogliby spędzać aktywnie czas.
Edukacja i kultura <ul style="list-style-type: none"> Oferta edukacyjno-kulturalna realizowana przez wiele podmiotów (m.in. Uniwersytet III Wieku, Klub Seniora). 	Edukacja i kultura <ul style="list-style-type: none"> Niewystarczający zakres miejsc (m.in. Klub Seniora). Brak lub bardzo niskie fundusze przekazywane Seniorom.
Informacja <ul style="list-style-type: none"> Informacje udostępniane są poprzez tablice ogłoszeń, stronę internetową. 	Informacja <ul style="list-style-type: none"> Informacja o ofercie kierowanej do Seniorów dociera do niewielkiej grupy Seniorów.
Zdrowie i opieka społeczna <ul style="list-style-type: none"> Podhalański Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II w Nowym Targu. Przychodnie świadczące usługi na Narodowy Fundusz Zdrowia. 	Zdrowie i opieka społeczna <ul style="list-style-type: none"> Ograniczony dostęp do specjalistów i rehabilitantów. Niewystarczająca oferta profilaktyki i rehabilitacji. Długie terminy oczekiwania na wizytę u lekarza specjalisty. Trudny dostęp do rehabilitacji. Brak lub bardzo niskie fundusze Seniorów. Brak przypisanego budżetu.
Organizacja <ul style="list-style-type: none"> Istnienie Nowotarskiej Rady 	<ul style="list-style-type: none"> Akceptacja odrębności każdego ze

Seniorów, Uniwersytetu Trzeciego Wiek, Klubu Seniora, Polskiego Związku emerytów, Rencistów i Inwalidów

stowarzyszeń

Integracja społeczna

- Liczne stowarzyszenia, kluby i instytucje zrzeszające Seniorów w ramach realizowanych działań.

Integracja społeczna

- Brak spójnego systemu pomocy sąsiedzkiej.
- Niewystarczająca oferta integracyjna dla Seniorów.
- Brak wiedzy Seniorów o ofercie.
- Niskie zaangażowanie społeczne większości Seniorów.

Sport i rekreacja

- Bogata infrastruktura sportowa i rekreacyjna.
- Atrakcyjność regionu sprzyjająca rekreacji na świeżym powietrzu.

Sport i rekreacja

- Niewystarczająca oferta.
- Brak wiedzy o ofercie wśród Seniorów.
- Brak lub bardzo niskie fundusze Seniorów.

SZANSE

Zagrożenia

Infrastruktura

- Środki unijne na infrastrukturę.

Infrastruktura

- Brak oferty do realizacji w ramach powstałej infrastruktury.

Edukacja i kultura

- Integracja instytucji posiadających ofertę dla Seniorów (wymiana doświadczeń, współpraca).

Edukacja i kultura

- Wysokie koszty udziału w zajęciach.

Informacja

- Projekty Organizacji Pozarządowych na rzecz Seniorów.

Informacja

- Wybór niewłaściwych kanałów komunikacyjnych w przekazaniu Seniorom o ofercie.

Zdrowie i opieka społeczna

- Aktywne Organizacje Pozarządowe
- Nowa perspektywa finansowa (środki unijne).

Zdrowie i opieka społeczna

- Ograniczony dostęp do płatnych usług (niskie dochody).

Organizacja

- Program Opieka 75+.
- Program wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025.
- Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025.

Organizacja

- Realizacja polityki Senioralnej bez przypisanego budżetu.

Integracja społeczna

- Zaangażowanie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i klubów w realizowane działania.

Integracja społeczna

- Obawa Seniorów przed wejściem w nieznane środowisko.

Sport i rekreacja

- Poznawanie nowych ludzi
- Zdrowy tryb życia

Sport i rekreacja

- Brak funduszy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie warsztatów

Tabela 2 Wyniki oceny obszarów SWOT

Obszary analizy SWOT	Waga obszaru (mało istotny/średnio istotny/istotny/ strategiczny) i jej uzasadnienie	Rekomendacja wdrożenia działań (Tak/Nie)	Rekomendowane działania
MOCNE STRONY			
Infrastruktura	Istnienie obiektów, w których Seniorzy mogą się spotkać Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna	Tak	Wykorzystanie istniejącej infrastruktury do poszerzenia oferty kierowanej do Seniorów
Edukacja i kultura	Oferta edukacyjno – kulturalna realizowana przez wiele podmiotów (m.in. Uniwersytet III Wiek, Klub Seniora)	Tak	Stworzenie punktu integrującego wiedzę o ofertach kierowanych do Seniorów ze strony wszystkich instytucji Współpraca instytucji przy tworzeniu oferty dla Seniorów
Organizacja	Istnienie Nowotarskiej Rady Seniorów	Tak	Wzmocnienie roli Rady Seniorów we wdrażaniu i monitorowaniu wdrażania Polityki Senioralnej

Integracja społeczna	Liczne stowarzyszenia, kluby i instytucje zrzeszające Seniorów w ramach realizowanych działań	Tak	Wzmocnienie oferty integracji społecznej kierowanej do Seniorów oraz działań z zakresu integracji międzypokoleniowej
Sport i rekreacja	Bogata infrastruktura sportowa i rekreacyjna Atrakcyjność regionu sprzyjająca rekreacji na świeżym powietrzu	Tak	Poszerzenie oferty sportowej kierowanej do Seniorów dostosowanej do kondycji i stanu zdrowia Poszerzenie oferty turystycznej kierowanej do Seniorów
SŁABE STRONY			
Infrastruktura	Niewystarczająca liczba ławek Zbyt mała liczba toalet publicznych i informacji o istniejących Brak dostępu do lokali, w których seniorzy mogliby spędzać aktywnie czas.	Tak	Analiza potrzeb w zakresie konkretnych lokalizacji Możliwość twórczego i wartościowego spędzania czasu
Edukacja i kultura	Niewystarczający zakres miejsc (m.in. Klub Seniora)	Tak	Poszerzenie liczby miejsc dostępnych dla Seniorów w ramach oferty instytucji Zwiększenie dostępności imprez kulturalnych dla seniorów, Poszerzenie oferty edukacyjnej w zakresie: porady dla seniorów, porady z prawa niezbędne dla seniora, zajęcia poprawiające kompetencje cyfrowe
	Brak lub bardzo niskie fundusze Seniorów	Tak	Dofinansowanie oferty przez Urząd Miasta. Realizacja oferty przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych
Informacja	Za mało informacji dociera do seniorów.	Tak	Dostosowanie kanałów komunikacji tak aby informacje docierały do jak największej grupy seniorów.
Zdrowie i opieka społeczna	Niewystarczająca oferta profilaktyki i rehabilitacji	Tak	Organizacja zajęć z zakresu profilaktyki zdrowia, zdrowego odżywiania i zdrowego stylu

			życia. Poszerzenie usług opiekuńczych (Domów Pomocy Społecznej)
	Długie terminy oczekiwania na wizytę u lekarza specjalisty, trudny dostęp do rehabilitacji,	Tak	Łatwiejszy i szybszy dostęp do lekarzy i rehabilitacji
	Brak lub bardzo niskie fundusze Seniorów	Tak	Realizacja oferty prozdrowotnej przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych
Integracja społeczna	Brak spójnego systemu pomocy sąsiedzkiej	Tak	Stworzenie systemu pomocy sąsiedzkiej
	Niewystarczająca oferta integracyjna dla Seniorów	Tak	Poszerzenie liczby miejsc dostępnych dla Seniorów w ramach oferty instytucji Więcej organizowanych spotkań w gronie Seniorów
	Brak wiedzy Seniorów o ofercie	Tak	Dostosowanie kanałów komunikacji: internet, tablice ogłoszeń, ulotki, plakaty, kościół, kluby Seniora, Nowotarska Rada Seniorów
	Niskie zaangażowanie społeczne większości Seniorów	Tak	Stworzenie programu aktywizacji Seniorów poprzez lokalnych liderów lub poprzez znajomych (np. program poleceń)
Sport i rekreacja	Niewystarczająca oferta	Tak	Poszerzenie liczby miejsc dostępnych dla Seniorów w ramach oferty instytucji. Zwiększenie oferty zajęć rekreacyjnych i ruchowych. Organizacja wycieczek dostosowanych do wieku.
	Brak wiedzy o ofercie wśród Seniorów	Tak	Dostosowanie kanałów komunikacji: internet, tablice ogłoszeń, ulotki, plakaty, kościół, kluby Seniora, Nowotarska Rada Seniorów
	Brak lub bardzo niskie fundusze Seniorów	Tak	Realizacja oferty prozdrowotnej przy współfinansowaniu z programów rządowych lub

			unijnych
SZANSE			
Infrastruktura	Środki unijne na infrastrukturę	Tak	Pozyskanie fachowców w tym zakresie
Edukacja i kultura	Integracja instytucji posiadających ofertę dla Seniorów (wymiana doświadczeń, współpraca)	Tak	Cykliczne spotkania instytucji kierujących ofertę do Seniorów organizowane przez Radę Seniorów lub Urząd Miasta. Nowotarska Rada Seniorów integrująca wiedzę o ofercie wszystkich instytucji.
Informacja	Projekty organizacji pozarządowych na rzecz Seniorów	Tak	Informowanie (Nowotarska Rada Seniorów) o realizowanych przez organizacje pozarządowe projektach na rzecz Seniorów. Wsparcie organizacje pozarządowe w pisaniu wniosków grantowych.
Zdrowie i opieka społeczna	Aktywne organizacje pozarządowe	Tak	Wsparcie organizacji pozarządowych w pisaniu wniosków grantowych na programy profilaktyki zdrowia i rehabilitacji
Organizacja	Program Opieka 75+	Tak	Kontynuacja
	Program wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025	Tak	Kontynuacja
	Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025	Tak	Kontynuacja
Integracja społeczna	Zaangażowanie organizacji pozarządowej, stowarzyszeń i klubów w realizowane działania	Tak	Nowotarska Rada Seniorów - organizacja spotkań z organizacjami pozarządowymi i klubów Seniora dotyczącymi realizacji programów z zakresu integracji społecznej kierowanej do Seniorów. Programy integracji międzypokoleniowej.
ZAGROŻENIA			
Infrastruktura	Brak oferty do realizacji w ramach powstałej	Tak	Stworzenie oferty skierowanej do Seniorów z wykorzystaniem

	infrastruktury		istniejącej infrastruktury
Edukacja i kultura	Wysokie koszty udziału w zajęciach	Tak	Realizacja oferty edukacyjnej przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych
Informacja	Wybór niewłaściwych kanałów komunikacyjnych w przekazaniu Seniorom o ofercie.	Tak	Dostosowanie kanałów komunikacji: internet, tablice ogłoszeń, ulotki, plakaty, kościoły, kluby Seniora, Rada Seniorów
Zdrowie i opieka społeczna	Ograniczony dostęp do płatnych usług (niskie dochody)	Tak	Realizacja oferty prozdrowotnej przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych
	Pandemia spowodowała ograniczenia w dostępie do usług medycznych	Nie	Stosowanie się do zaleceń Ministra Zdrowia
Organizacja	Brak własnych środków finansowych przez Nowotarską Radę Seniorów	Tak	Przeznaczenie środków z budżetu na działalność Nowotarskiej Rady Seniorów.
Integracja społeczna	Obawa Seniorów przed wejściem w nieznane środowisko	Tak	Stworzenie programu aktywizacji Seniorów poprzez lokalnych liderów lub poprzez znajomych (np. program poleceń)
	Pandemia - ograniczenia w spotkaniach	Tak	Dostosowanie formy zajęć do sytuacji epidemicznej i zaleceń Ministerstwa Zdrowia
Sport i rekreacja	Pandemia - ograniczenia w spotkaniach	Tak	Dostosowanie formy zajęć do sytuacji epidemicznej i zaleceń Ministerstwa Zdrowia

Źródło: Opracowanie własne

5. MODEL POLITYKI

W oparciu o przeprowadzoną analizę strategiczną skonstruowano rekomendacje dla polityki senioralnej. Każda z rekomendacji została poddana priorytetyzacji.

l.p.	Kluczowy wniosek analityczny	Rekomendacja do polityki	Priorytet rekomendacji (wysoki / średni/ niski)	Możliwość wdrożenia
TRANSPORT				
Infrastruktura				
1	Istnienie obiektów, w których Seniorzy mogą się spotkać	Wykorzystanie istniejącej infrastruktury do poszerzenia oferty kierowanej do Seniorów	Wysoki	Tak
2	Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna	Wykorzystanie istniejącej infrastruktury do poszerzenia oferty kierowanej do Seniorów	Wysoki	Tak
3	Niewystarczająca liczba ławek	Analiza potrzeb w zakresie konkretnych lokalizacji	Wysoki	Tak
4	Zbyt mała liczba toalet publicznych i informacji o istniejących	Środki unijne na infrastrukturę	Wysoki	Tak
5	Brak dostępu do lokali, w których seniorzy mogliby spędzać aktywnie czas	Stworzenie miejsc w których seniorzy mogliby spędzać czas	Wysoki	Tak
6	Brak oferty do realizacji w ramach powstałej infrastruktury	Stworzenie oferty skierowanej do Seniorów z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury	Wysoki	Tak
EDUKACJA I KULTURA				
1	Oferta edukacyjno - kulturalna realizowana przez wiele podmiotów (m.in. Uniwersytet III Wieku, Klub Seniora)	Stworzenie punktu integrującego wiedzę o ofertach kierowanych do Seniorów ze strony wszystkich instytucji. Współpraca instytucji przy tworzeniu oferty dla Seniorów	Średni	Tak

2	Niewystarczający zakres miejsc (m.in. Klub Seniora)	Poszerzenie liczby miejsc dostępnych dla Seniorów w ramach oferty instytucji Zwiększenie dostępności imprez kulturalnych dla seniorów, Poszerzenie oferty edukacyjnej w zakresie: porady dla seniorów, porady z prawa niezbędne dla seniora, zajęcia poprawiające kompetencje cyfrowe	Wysoki	Tak
3	Brak lub bardzo niskie fundusze Seniorów	Dofinansowanie oferty przez Urząd Miasta. Realizacja oferty przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych.	Wysoki	Tak
4	Integracja instytucji posiadających ofertę dla Seniorów (wymiana doświadczeń, współpraca)	Cykliczne spotkania instytucji kierujących ofertę do Seniorów organizowane przez Radę Seniorów lub Urząd Miasta. Rada Seniorów integrująca wiedzę o ofercie wszystkich instytucji	Wysoki	Tak
5	Wysokie koszty udziału w zajęciach	Realizacja oferty edukacyjnej przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych.	Wysoki	Tak
INFORMACJA				
1	Informacja o ofercie kierowanej do Seniorów dociera do niewielkiej grupy Seniorów	Dostosowanie kanałów komunikacji: internet, tablice ogłoszeń, ulotki, plakaty, kościół, kluby Seniora, Nowotarska Rada Seniorów	Wysoki	Tak
2	Projekty organizacji pozarządowych na rzecz Seniorów	Informowanie (Rada Seniorów) o realizowanych przez organizacje pozarządowe projektach na rzecz Seniorów. Wsparcie organizacji pozarządowych w pisaniu wniosków grantowych	Wysoki	Tak
3	Wybór niewłaściwych kanałów komunikacyjnych w przekazaniu Seniorom o ofercie	Dostosowanie kanałów komunikacji: internet, tablice ogłoszeń, ulotki, plakaty, kościół, kluby Seniora, Rada Seniorów	Wysoki	Tak

ZDROWIE I OPIEKA SPOŁECZNA				
1	Ograniczony dostęp do specjalistów i rehabilitantów	Ułatwienie osobom starszym dostęp do lekarzy i rehabilitacji, dzięki której mogą szybciej wrócić do sprawności po chorobie	Wysoki	Tak
2	Niewystarczająca oferta profilaktyki i rehabilitacji	Organizacja zajęć z zakresu profilaktyki zdrowia, zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia Poszerzenie usług opiekuńczych (Domy Pomocy Społecznej)	Wysoki	Tak
3	Długie terminy oczekiwania na wizytę u lekarza specjalisty, trudny dostęp do rehabilitacji	Łatwiejszy i szybszy dostęp do lekarzy i rehabilitacji	Wysoki	Tak
4	Brak lub bardzo niskie fundusze Seniorów	Realizacja oferty prozdrowotnej przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych	Wysoki	Tak
5	Aktywne organizacje pozarządowe	Wykorzystanie możliwości finansowych oferowany przez samorząd wojewódzki w ramach programów, konkursów	Wysoki	Tak
6	Nowa perspektywa finansowa (środki unijne)	Wsparcie organizacji pozarządowych w pisaniu wniosków grantowych na programy profilaktyki zdrowia i rehabilitacji	Wysoki	Tak
7	Ograniczony dostęp do płatnych usług (niskie dochody)	Realizacja oferty prozdrowotnej przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych	Wysoki	Tak
ORGANIZACJA				
1	Istnienie Nowotarskiej Rady Seniorów	Wzmocnienie roli Rady Seniorów we wdrażaniu i monitorowaniu wdrożenia Polityki Senioralnej	Wysoki	Tak
2	Program Opieka 75+	Pozyskanie środków finansowych.	Wysoki	Tak
3	Program wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025	Pozyskanie środków finansowych.	Wysoki	Tak
4	Program wieloletni na rzecz Osób Starszych	Pozyskanie środków finansowych.	Wysoki	Tak

	„Aktywni+” na lata 2021-2025			
5	Realizacja polityki Senioralnej bez przypisanego budżetu	Przeznaczenie budżetu na realizację polityki Senioralnej	Wysoki	Tak
INTEGRACJA SPOŁECZNA				
1	Liczne stowarzyszenia, kluby i instytucje zrzeszające Seniorów w ramach realizowanych działań	Wzmocnienie oferty integracji społecznej kierowanej do Seniorów Wzmocnienie działań z zakresu integracji międzypokoleniowej	Wysoki	Tak
2	Brak spójnego systemu pomocy sąsiedzkiej	Stworzenie systemu pomocy sąsiedzkiej	Wysoki	Tak
3	Niewystarczająca oferta integracyjna dla Seniorów	Poszerzenie liczby miejsc dostępnych dla Seniorów w ramach oferty instytucji. Więcej organizowanych spotkań w gronie Seniorów	Wysoki	Tak
4	Brak wiedzy Seniorów o ofercie	Dostosowanie kanałów komunikacji: internet, tablice ogłoszeń, ulotki, plakaty, kościół, kluby Seniora, Nowotarska Rada Seniorów	Wysoki	Tak
5	Niskie zaangażowanie społeczne większości Seniorów	Stworzenie programu aktywizacji Seniorów poprzez lokalnych liderów lub poprzez znajomych (np. program poleceń)	Wysoki	Tak
6	Zaangażowanie organizacji pozarządowych, stowarzyszeń i klubów w realizowane działania	Nowotarska Rada Seniorów - organizacja spotkań z organizacjami pozarządowymi i klubów Seniora dotyczącymi realizacji programów z zakresu integracji społecznej kierowanej do Seniorów. Programy integracji międzypokoleniowej	Wysoki	Tak
7	Obawa Seniorów przed wejściem w nieznane środowisko	Stworzenie programu aktywizacji Seniorów poprzez lokalnych liderów lub poprzez znajomych (np. program poleceń)	Wysoki	Tak
8	Pandemia-ograniczenia w spotkaniach	Dostosowanie formy zajęć do sytuacji epidemicznej i zaleceń Ministerstwa Zdrowia	Wysoki	Tak

SPORT I REKREACJA				
1	Bogata infrastruktura sportowa i rekreacyjna	Poszerzenie oferty sportowej kierowanej do Seniorów o różnej kondycji i stanie zdrowia	Wysoki	Tak
2	Atrakcyjność regionu sprzyjająca rekreacji na świeżym powietrzu	Poszerzenie oferty turystycznej kierowanej do Seniorów	Wysoki	Tak
3	Niewystarczająca oferta	Poszerzenie liczby miejsc dostępnych dla Seniorów w ramach oferty instytucji. Zwiększenie oferty zajęć rekreacyjnych i ruchowych. Organizacja wycieczek dostosowanych do wieku.	Wysoki	Tak
4	Brak wiedzy o ofercie wśród Seniorów	Dostosowanie kanałów komunikacji: internet, tablice ogłoszeń, ulotki, plakaty, kościół, kluby Seniora, Rada Seniorów	Wysoki	Tak
5	Brak lub bardzo niskie fundusze Seniorów	Realizacja oferty prozdrowotnej przy współfinansowaniu z programów rządowych lub unijnych	Wysoki	Tak
6	Pandemia - ograniczenia w spotkaniach	Dostosowanie formy zajęć do sytuacji epidemicznej i zaleceń Ministerstwa Zdrowia	Wysoki	Tak

Źródło: opracowanie własne

5.1 CELE POLITYKI SENIORALNEJ

Zdefiniowanie celów strategicznych (długofalowych, ambitnych), które stawia sobie Miasto Nowy Targ w aspekcie polityki senioralnej.

Obszar	Cel polityki Senioralnej	Cel Strategii Miasta Nowy Targ na lata 2019-2023 z perspektywą do 2030
Integracja społeczna	<p>Dostosowanie oferty integracyjnej dostępnej dla Seniorów.</p> <p>Wzmocnienie integracji i współpracy międzysąsiedzkiej z uwzględnieniem potrzeb Seniorów</p>	<p>Kierunek działania 3.6</p> <p>Rozwój e-usług oraz aktywizacja mieszkańców</p>

Transport	Działania na rzecz poprawy publicznego i prywatnego systemu transportu zbiorowego w mieście	Kierunek działania 1.3 Modernizacja istniejącej infrastruktury miejskiej
Infrastruktura	Rozwój infrastruktury w dostosowanej do potrzeb Seniorów	Kierunek działania 1.4 Poprawa jakości tkanki miejskiej
Edukacja i kultura	Poszerzenie oferty zajęć dla Seniorów. Poprawa komunikacji w zakresie dostępnej oferty edukacyjno-kulturalnej	Kierunek działania 3.3 Rozwijanie funkcji edukacyjnych
Informacja	Poprawa kanałów dotarcia do Seniorów z uwzględnieniem preferowanych przez różne grupy Seniorów kanałów komunikacji.	Kierunek działania 3.6 Rozwój e-usług oraz aktywizacja mieszkańców
Zdrowie i opieka społeczna	Rozwój profilaktyki zdrowia Seniorów Utrzymanie systemu wsparcia dla Seniorów	Kierunek działania 3.2 Stworzenie zintegrowanej polityki senioralnej w mieście
Organizacja	Wzmocnienie konsultacji potrzeb Seniorów w realizacji strategii Miasta Nowy Targ Wzmocnienie roli Nowotarskiej Rady Seniorów w monitoringu wdrażania polityki Senioralnej	Kierunek działania 3.2 Stworzenie zintegrowanej polityki senioralnej w mieście
Sport i rekreacja	Dostosowanie oferty sportowo-rekreacyjnej do potrzeb Seniorów, z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury	Kierunek działania 3.8 Wzmocnienie funkcji sportowo-rekreacyjnych

5.2 REALIZACJA POLITYKI SENIORALNEJ

PLAN DZIAŁAŃ

Poniżej przedstawiono cele operacyjne powiązane z celami Polityki Senioralnej, w poszczególnych obszarach zdefiniowanych jako istotne z punktu widzenia poprawy funkcjonowania i dostosowania do potrzeb osób w wieku senioralnym.

Zgodnie z założeniami dotyczącymi realizacji Polityki Senioralnej działania muszą być zaplanowane z odpowiednim wyprzedzeniem.

Rysunek 2. Macierz portfela inicjatyw

Obszar	Cel Polityki Senioralnej	Cel operacyjny	Wdrożenie	
			Pilne	Ważne
Integracja społeczna	Dostosowanie oferty integracyjnej dostępnej dla Seniorów Wzmocnienie integracji i współpracy międzysąsiedzkiej z uwzględnieniem potrzeb Seniorów	1. Analiza sytuacji 2. Dobór instrumentów do realizacji zadań 3. Ustalenie budżetu 4. Kontrola realizacji planu		X
Transport	Rozważanie połączeń komunikacyjnych z instytucjami jak np.; Szpital, Urząd Miasta, Ośrodek Pomocy Społecznej	1. Analiza sytuacji 2. Kontrola realizacji planu	X	
Infrastruktura	Rozwój infrastruktury dostosowanej po potrzeb Seniorów	1. Analiza sytuacji 2. Formułowanie celów 3. Dobór instrumentów do realizacji zadań 4. Ustalenie budżetu 5. Określenie harmonogramu i przydzielenie zadań 6. Kontrola realizacji planu		X
Edukacja i kultura	Poszerzenie oferty zajęć dla Seniorów. Poprawa komunikacji w zakresie dostępnej oferty edukacyjno-kulturalnej	1. Analiza sytuacji 2. Formułowanie celów 3. Dobór instrumentów do realizacji zadań 4. Ustalenie budżetu 5. Określenie harmonogramu i przydzielenie zadań 6. Kontrola realizacji planu	X	
Informacja	Poprawa kanałów dotarcia do Seniorów	1. Analiza sytuacji 2. Formułowanie celów 3. Dobór instrumentów do realizacji zadań		X

	z uwzględnieniem preferowanych przez różne grupy Seniorów kanałów komunikacji.	4. Ustalenie budżetu 5. Określenie harmonogramu i przydzielenie zadań 6. Kontrola realizacji planu		
Zdrowie i opieka społeczna	Rozwój profilaktyki zdrowia Seniorów Utrzymanie systemu wsparcia dla Seniorów	1. Analiza sytuacji 2. Formułowanie celów 3. Dobór instrumentów do realizacji zadań 4. Ustalenie budżetu 5. Określenie harmonogramu i przydzielenie zadań 6. Kontrola realizacji planu	X	
Organizacja	Wzmocnienie konsultacji potrzeb Seniorów w realizacji strategii Gminy Miasta Nowy Targ. Wzmocnienie roli Rady Seniorów w monitoringu wdrażania polityki Senioralnej	1. Analiza sytuacji 2. Formułowanie celów 3. Dobór instrumentów do realizacji zadań 4. Ustalenie budżetu 5. Określenie harmonogramu i przydzielenie zadań 6. Kontrola realizacji planu		X
Sport i rekreacja	Dostosowanie oferty integracyjnej dostępnej dla Seniorów. Wzmocnienie integracji i współpracy międzysąsiedzkiej z uwzględnieniem potrzeb Seniorów	1. Analiza sytuacji 2. Formułowanie celów 3. Dobór instrumentów do realizacji zadań 4. Ustalenie budżetu 5. Określenie harmonogramu i przydzielenie zadań 6. Kontrola realizacji planu		X

Źródło: opracowanie własne na podstawie warsztatów

Poniżej zostały opisane szczegółowo poszczególne inicjatywy niezbędne do realizacji celem dostosowania polityki do potrzeb i oczekiwań seniorów.

Tabela 2. Inicjatywy niezbędne do zrealizowania polityki senioralnej

Obszar działania	Tytuł inicjatywy	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe (kamienie milowe)	Rezultaty inicjatywy	Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
Strategia Rozwoju Miasta Nowy na lata 2019-2023 z perspektywą do 2030	System wsparcia inicjatyw senioralnych	❖ Wsparcie udzielane seniorom ma charakter lokalny, środowiskowy i personalny.	❖ Utworzenie centrum inicjatyw senioralnych. W tym punkt specjalisty geriatry oraz zdrowia publicznego.	❖ Współpraca ekspercko/doradcza z podmiotami działającymi na rzecz seniorów z władzami Miasta w celu tworzenia, kształtowania i współtworzenia nowych inicjatyw senioralnych.	Urząd Miasta Organizacje Pozarządowe	U	R
Cel strategiczny 3.		❖ Wprowadzenie mechanizmów ułatwiających korzystanie z usług kulturalnych i sportowych.	❖ Działania na rzecz tworzenia i organizacji lokalnych klubów seniora.	❖ Pozyskanie partnerów wśród jednostek działających na rzecz seniorów.		R	A
Kierunek działania 3.2		❖ Wspieranie istniejących inicjatyw dedykowanych seniorom w Nowym Targu oraz rozwijanie nowych.	❖ Wsparcie lokalowe i finansowe dla organizacji senioralnych	❖ Aktualizacja bazy danych o jednostkach działających na rzecz seniorów.		Z	D
		❖ Wspieranie działań na rzecz wydłużania życia	❖ Środki w budżecie na politykę senioralną	❖ Objęcie patronatem akcji i wydarzeń skierowanych do seniorów.		Ą	A
				❖ Prowadzenie wydarzeń		D	S
						M	E
						I	N
						A	I
						S	O
						T	R
						A	Ó
							W
							,

Obszar działania	Tytuł inicjatywy	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe (kamienie milowe)	Rezultaty inicjatywy	Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
		nowotarżan w zdrowiu: prowadzenie szerokich akcji profilaktycznych oraz działania na rzecz zwiększenia dostępności do usług medycznych i rehabilitacyjnych		i kampanii dedykowanych seniorom. ❖ Działalność promocyjno- informacyjna - informowanie o działalności Centrum oraz ofercie skierowanej do seniorów przy pomocy własnych kanałów informacyjnych.			P F R O N

Obszar działania	Tytuł inicjatywy	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe (kamienie milowe)	Rezultaty inicjatywy	Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
	Wsparcie funkcjonowania Nowotarskiej Rady Seniorów	Rady Seniorów jako przestrzeń aktywności seniorów	<p>❖ Opiniowanie i konsultowanie spraw dotyczących sytuacji seniorów</p> <p>❖ Opiniowanie aktów prawa miejscowego dotyczących najstarszych mieszkańców miasta</p> <p>❖ Przedstawianie propozycji w zakresie ustalania priorytetowych zadań i prac legislacyjnych w perspektywie krótko - długookresowej na rzecz seniorów</p> <p>❖ Inicjowanie działań na rzecz seniorów</p>	<p>❖ Kształtowanie społecznego szacunku wobec osób starszych oraz włączanie ich w procesy funkcjonowania społecznego</p> <p>❖ Monitorowanie</p>	<p>❖ Urząd Miasta</p> <p>Ujęcie w budżecie wydatku o nazwie „Rada Seniorów”</p>	U R Z Ą D M I A S T A	R A D A S E N I O R Ó W O R G

Obszar działania	Tytuł inicjatywy	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe (kamienie milowe)	Rezultaty inicjatywy	Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
			<p>❖</p> <p>Upowszechnianie i promowanie współpracy władz samorządowych miasta ze środowiskiem działającym na rzecz osób starszych</p> <p>❖</p> <p>Wspieranie różnych form aktywności seniorów dążenie do umacniania międzypokoleniowych więzi społecznych</p> <p>❖</p> <p>Monitorowanie potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie miasta</p> <p>❖</p> <p>Podejmowanie działań w zakresie przełamywania stereotypów na temat seniorów i starości oraz</p>				<p>A</p> <p>N</p> <p>I</p> <p>Z</p> <p>A</p> <p>C</p> <p>J</p> <p>E</p> <p>S</p> <p>E</p> <p>N</p> <p>I</p> <p>O</p> <p>R</p> <p>A</p> <p>L</p> <p>N</p> <p>E</p>

Obszar działania	Tytuł inicjatywy	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe (kamienie milowe)	Rezultaty inicjatywy	Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
			<p>budowanie ich autorytetu</p> <p>❖</p> <p>Upowszechniania wiedzy o potrzebach i prawach osób starszych</p> <p>❖</p> <p>Podejmowanie działań dążących do budowy pozytywnego wizerunku seniorów</p> <p>❖</p> <p>Środki finansowe w budżecie miasta na dzielność statutową Rady Seniorów</p> <p>❖</p> <p>Obsługę organizacyjno - techniczną zapewnia Urząd Miasta</p>				

Obszar działania	Tytuł inicjatywy	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe (kamienie milowe)	Rezultaty inicjatywy	Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
	Dostosowanie działalności i Ośrodka Pomocy Społecznej do zmieniających się uwarunkowań społecznych i demograficznych	Opracowanie wskaźników, które łączą poszczególne obszary problemowe. (np. dotyczącego ubóstwa, wykluczenia społecznego, potrzeb w zakresie zasobów kadrowych), sytuacji osób starszych).	<p>❖</p> <p>Raportowanie o sytuacji ekonomicznej, społecznej czy demograficznej w obrębie danego zagadnienia problemowego</p> <p>❖</p> <p>Przedstawianie faktycznych potrzeb miasta, które można odnieść do dokumentów strategicznych czy programów wykonawczych</p> <p>❖</p> <p>Wizualizacji wskaźników</p>	<p>❖</p> <p>Ocena poziomu natężenia danego zjawiska, jego uciążliwości lub wpływu na poprawę życia osób starszych</p> <p>❖</p> <p>Formułowanie wniosków i rekomendacji</p>	Urząd Miasta	OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	RADA SENIORÓW

Obszar działania	Tytuł inicjatywy	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe (kamienie milowe)	Rezultaty inicjatywy	Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
Strategia Rozwoju Miasta Nowy na lata 2019-2023 z perspektywą do 2030 Cel strategiczny 3. Kierunek działania 3.5	Wprowadzenie rozwiązań zwiększających dostępność zasobów mieszkaniowych w tym mieszkań socjalnych, komunalnych i chronionych dla osób starszych	Senior housing idea samodzielnych mieszkań dla seniorów z serwisowaniem, czyli dostępem do usług opiekuńczych Budynek mieszkalny przystosowany pod względem technicznym do zamieszkania przez osoby starsze i niepełnosprawne (np. winda, szerokie schody, antypoślizgowa podłoga). Środowiskowy Dom	❖ Najem lokali mieszkaniowych o umiarkowanym czynszu oferowany przez towarzystwa budownictwa społecznego (TBS) i inne ❖ Rewitalizacja mieszkań	❖ Zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych seniorów ❖ Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury	Urząd Miasta Inne	Urząd Miasta,	OPS

Źródło: opracowanie własne na podstawie warsztatów

Tabela 3. Plan operacyjny na rok 2022-2025

Obszar działania	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe	Okres realizacji	Rezultaty/ mierniki inicjatywy	Termin osiągnięcia rezultatu	Miernik	Wskaźnik	Budżet i Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
Integracja społeczna	<p>Utworzenie centrum inicjatyw senioralnych</p> <p>Dostosowanie oferty integracyjnej dostępnej dla Seniorów.</p> <p>monitorowanie potrzeb seniorów zamieszkałych na terenie gminy</p>	<p>1.Identyfikacja</p> <p>2.Priorytetyzacja</p> <p>3.Strategiczna zmiana</p>	2022-2025 z perspektywą do 2030	Formułowanie wniosków i rekomendacji	Styczeń 2023	<p>Informacje o własnych zasobach i środkach</p> <p>Mocnych i słabych stronach zadania</p> <p>Informacje o przebiegu wdrażania wybranej strategii działania oraz trudnościach i punktach krytycznych</p>	poziom satysfakcji %	<p>Ujęcie w budżecie Gminy wydatku o nazwie „Rada Seniorów” w części 85395, na przykład z podziałem na:</p> <p>4210 zakup materiałów i wyposażenia</p> <p>4300 Zakup usług pozostałych.</p>	Urząd Miasta	Rada Seniorów

Obszar działania	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe	Okres realizacji	Rezultaty/ mierniki inicjatywy	Termin osiągnięcia rezultatu	Miernik	Wskaźnik	Budżet i Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
Transport	Rozważanie połączeń komunikacyjnych z instytucjami jak np.; Szpital, Urząd Miasta, Ośrodek Pomocy Społecznej	1.Identyfikacja 2.Strategiczna Zmiana	2022	Formułowanie wniosków i rekomendacji	2022	Informacje o własnych zasobach i środkach Mocnych i słabych stronach zadania Informacje o przebiegu wdrażania wybranej strategii działania oraz trudnościach i punktach krytycznych	poziom satysfakcji %	Urząd Miasta	Miejski Zakład Komunikacji	Rada Seniorów
Infrastruktura	Rozwój infrastruktury w dostosowanej po potrzeb Seniorów	1. Identyfikacja 2. Kategoryzacja 3. Priorytetyzacja 4. Strategiczna Zmiana	2022-2025 z perspektywą do 2030	Formułowanie wniosków i rekomendacji	2022-2025 z perspektywą do 2030	Informacje o własnych zasobach i środkach Mocnych i słabych stronach zadania Informacje o przebiegu wdrażania wybranej strategii działania oraz trudnościach i punktach krytycznych	poziom satysfakcji %	Urząd Miasta	Urząd Miasta	Rada Seniorów

Obszar działania	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe	Okres realizacji	Rezultaty/ mierniki inicjatywy	Termin osiągnięcia rezultatu	Miernik	Wskaźnik	Budżet i Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
Edukacja i kultura	Poprawa komunikacji w zakresie dostępnej oferty edukacyjno-kulturalnej Poszerzenie oferty zajęć dla Seniorów	1. Identyfikacja 2. Strategiczna Zmiana	Praca ciągła	Formułowanie wniosków i rekomendacji	Praca ciągła	Informacje o własnych zasobach i środkach Mocnych i słabych stronach zadania Informacje o przebiegu wdrażania wybranej strategii działania oraz trudnościach i punktach krytycznych	poziom satysfakcji %	Urząd Miasta	Urząd Miasta	Rada Seniorów
Informacja	Poprawa kanałów dotarcia do Seniorów z uwzględnieniem preferowanych przez różne grupy Seniorów kanałów komunikacji	1. Identyfikacja 2. Strategiczna Zmiana	ciągły	Formułowanie wniosków i rekomendacji	ciągły	Informacje o własnych zasobach i środkach Mocnych i słabych stronach zadania Informacje o przebiegu wdrażania wybranej strategii działania oraz trudnościach i punktach krytycznych	poziom satysfakcji %	Urząd Miasta	Urząd Miasta	Rada Seniorów

Obszar działania	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe	Okres realizacji	Rezultaty/ mierniki inicjatywy	Termin osiągnięcia rezultatu	Miernik	Wskaźnik	Budżet i Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
Zdrowie i opieka społeczna	Rozwój profilaktyki zdrowia Seniorów	1.Identyfikacja 2.Kategoryzacja 3.Ewaluacja 4.Priorytetyzacja	ciągły	Ocena poziomu natężenia danego zjawiska, jego uciążliwości lub wpływu na poprawę życia osób starszych	ciągły	Informacje o własnych zasobach i środkach Mocnych i słabych stronach zadania	poziom satysfakcji %	Urząd Wojewódzki	Urząd Miasta	Placówki zdrowotne Podhalański Szpital Ośrodek Pomocy Społecznej
	Utrzymanie systemu wsparcia dla Seniorów	5.Okresowy przegląd i raportowanie 3.Strategiczna Zmiana		Formułowanie wniosków i rekomendacji		Informacje o przebiegu wdrażania wybranej strategii działania oraz trudnościach i punktach krytycznych		Urząd Miasta Środki Zewnętrzne		Polski Komitet Pomocy Społecznej Inne placówki w tym Caritas

Obszar działania	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe	Okres realizacji	Rezultaty/ mierniki inicjatywy	Termin osiągnięcia rezultatu	Miernik	Wskaźnik	Budżet i Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
Organizacja	<p>Efektywne wsparcie funkcjonowania Nowotarskiej Rady Seniorów</p> <p>Wzmocnienie roli Rady Seniorów w monitoringu wdrażania polityki Senioralnej</p>	<p>1. Identyfikacja</p> <p>2. Priorytetyzacja</p> <p>3. Strategiczna Zmiana</p>	ciągły	Formułowanie wniosków i rekomendacji	ciągły	<p>Informacje o własnych zasobach i środkach,</p> <p>Mocnych i słabych stronach zadania</p> <p>Informacje o przebiegu wdrażania wybranej strategii działania oraz trudnościach i punktach krytycznych</p>	poziom satysfakcji %	Urząd Miasta	<p>Rada Miasta</p> <p>Urząd Miasta</p>	<p>Małopolska</p> <p>Sieć Rad Seniorów</p>

Obszar działania	Cel inicjatywy	Działania szczegółowe	Okres realizacji	Rezultaty/ mierniki inicjatywy	Termin osiągnięcia rezultatu	Miernik	Wskaźnik	Budżet i Źródła finansowania	Podmiot odpowiedzialny	Podmiot współpracujący
Sport i rekreacja	Dostosowanie oferty integracyjnej dostępnej dla Seniorów	1. Identyfikacja 2. Kategoryzacja 3. Ewaluacja 4. Selekcja 5. Priorytetyzacja 6. Raportowanie 7. Strategiczna Zmiana	ciągły	Formułowanie wniosków i rekomendacji	ciągły	Informacje o własnych zasobach i środkach Mocnych i słabych stronach zadania Informacje o przebiegu wdrażania wybranej strategii działania oraz trudnościach i punktach krytycznych	poziom satysfakcji %	Urząd Miasta	Urząd Miasta	Rada Seniorów

Źródło: opracowanie własne na podstawie warsztatów

Przydatne adresy.

INSTYTUCJA	ADRES	TELEFON
Nowotarska Rada Seniorów	ul. Krzywa 1	18 26 11 200
Uniwersytet Trzeciego Wieku	ul. Krzywa 1	18 26 11 220
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Nowym Targu	Dyżury w każdy piątek 14 ⁰⁰ -17 ⁰⁰ ul. Krzywa 1	791 120 101
Chór „Srebrne Nuty”	ul. Kokoszków 74	883 120 263
Klub Seniora	ul. Tysiąclecia 42	513 457 902
Stowarzyszenie Aktywny Senior	os. Gazdy 29C	518 353 097
Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Kościuszki 8	18 26 62 593, 18 26 11 700
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	ul. Szaflarska 39	18 26 64 207
Miejskie Centrum Kultury	Al. Tysiąclecia 37	18 26 62 132
Miejska Biblioteka Publiczna	ul. Kolejowa 23	18 26 46 372
Pływalnia Miejska	pl. Evry 4	18 53 30 163, 694 667 749
Podhalański Szpital Specjalistyczny	ul. Szpitalna 14	18 26 33 000
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	ul. Królowej Jadwigi 10	801 400 987, 22 56 01 600
Komenda Powiatowa Policji w Nowym Targu	ul. Konfederacji Tatrzańskiej 1a	18 26 494 66
Urząd Miasta Nowy Targ	ul. Krzywa 1	18 26 112 00
Starostwo Powiatowe w Nowym Targu	ul. Bolesława Wstydlivego 14	18 26 613 00